

**MOLĖTŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS
2025 METŲ
TEKSTINĖ ATASKAITA**

Molėtai, 2026

TURINYS

IVADAS	4
I. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS	8
1. Bibliotekų skaičius.	8
2. Tinklo pokyčiai.....	8
3. Nestacionarinis aptarnavimas.....	8
II. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS	9
1. Vartotojų telkimas.	9
2. Vartotojų skaičius ir sudėtis.	9
3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.....	10
4. Dokumentų išduotis.....	10
5. Darbo vietos.	11
6. Prieiga ir sąlygos.	12
7. Tarpbibliotekinis abonementas.....	12
III. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS	12
1. Renginiai.	12
2. Vartotojų mokymai.....	27
IV. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA	28
1. LIBIS PĮ diegimas.	29
2. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.....	29
3. Internetas.	30
4. Kraštotyros darbas.....	31
5. Kraštotyros fondo sklaida.....	32
6. Mokamos paslaugos	32
V. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKIANT TOBULINTI PASLAUGAS	33
VI. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS	35
VII. DOKUMENTŲ FONDAS	36
1. Fondo būklė.....	36
2. Dokumentų gautis.....	37
3. Dokumentų nurašymas.	39
4. Fondo panaudojimas.....	39
5. Skaitmeninimas.	40
6. Fondo populiarinimas.....	40
VIII. DARBAS SU SKAITYTOJAIS VAIKAIS	41
1. Vartotojai.....	41
2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.	41
3. Renginiai vaikams.	41
5. Fondo formavimas.....	45
IX. TAIKOMIEJI TYRIMAI. METODINĖ VEIKLA	46
1. Tyrimai	46
2. Metodinė veikla.....	46
3. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.	46
4. Praktinės metodinės pagalbos teikimas kaimo filialuose	47
X. PERSONALAS	47
1. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje	47
2. Darbuotojų skaičius.....	48
3. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.	48
4. Darbuotojų veiklos efektyvumo rodikliai.....	50

5. Bibliotekininkų įvertinimas	50
XI. MATERIALINĖ BAZĖ	51
1. Patalpų būklė.	51
XII. FINANSAVIMAS	51
1. Pajamos ir finansavimas.	51
2. Išlaidos.....	51
IŠVADOS	53

ĮVADAS

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – viešoji biblioteka) yra Savivaldybės biudžetinė įstaiga, vykdanči bibliotekų veiklą, veikianti informacijos sklaidos, kultūros ir švietimo srityse. Viešoji biblioteka kaupia, tvarko ir saugo gyventojų poreikius tenkinančią universalų knygų, tęstinių spaudinių, periodinių leidinių, elektroninių ir kitų dokumentų fondą, teikia informacines, kultūrinės, edukacines paslaugas vartotojams, dalyvauja formuojant Lietuvos bibliotekų dokumentų fondą, kuriant bibliotekų informacijos sistemą. Įstaigos vadovė – direktorė, išsilavinimas – aukštasis universitetinis, vadybinė patirtis – 38 metai.

2025 metais bibliotekos tinkle buvo viešoji biblioteka ir 24 kaimo bibliotekos, iš kurių 4 sujungtos su kaimo bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekomis. Vadovaujantis Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. B1-32 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“, 2025 m. vasario 28 d. uždaryta Žaugėdų biblioteka, kuri dėl vidaus ir išorės veiksnių įtakos, lėšų poreikio infrastruktūrai gerinti, tapo neperspektyvi. Viešoji biblioteka 2025 metams buvo išsikėlusį šiuos veiklos uždavinius, kuriuos sėkmingai įgyvendino, prisitaikydama prie kintančios visuomenės bei jos poreikių dinamikos:

1. stiprinti bibliotekos kaip savišvietos institucijos vaidmenį, skatinant žmones tobulėti naudojantis įvairiais bibliotekose ištekliais;
2. plėtoti bendradarbiavimą tarp įvairių organizacijų ir bibliotekų, organizuojant sistemingus, tikslingus naujų informacinių paslaugų ir produktų kūrimo mokymus visuomenei ir bibliotekininkams;
3. užtikrinti bibliotekos paslaugų ir įvairių formų renginių kokybę.

Molėtų viešoji biblioteka nuolat ieškojo naujų būdų tęsti savo veiklą ir įgyvendinti savo misiją. Išlaikydama jau sukurtas vertybes, ji kėlė naujus tikslus, siekdama atliepti šiuolaikinės visuomenės poreikius ir rajono gyventojams aktualius klausimus, bei tobulino kultūros, informacijos ir švietimo paslaugas. Per 2025 metus rajono bibliotekose apsilankė 119 330 lankytojų, suorganizuoti 796 įvairios formos ir pobūdžio renginiai, įvykdyti 82 mokymai bei 221 edukacinis užsiėmimas, su partneriais įvykdyti 8 projektai, programos. Bibliotekos svetainėje ir virtualiuose renginiuose skaičiuoti 29 039 virtualūs apsilankymai.

Toliau sėkmingai tęstos bibliotekos veiklos susijusios su edukacijomis, knygų pristatymais, susitikimais, parodomis, spektakliais. Toliau sėkmingai tęsiamos Lego robotikos, mirioramos ir Molinukės edukacijos. Bibliotekos edukacinė programa „Mitologiniai atradimai: istorijų kūrimas ir lobių paieška Molėtų krašte“ buvo įtraukta į Kultūros paso programą. Iš viso trys bibliotekos siūlomos edukacijos vaikams („Molėtų istorija mirioramoje“, „Apie molį ir Molėtus“ ir „Mitologiniai atradimai: istorijų kūrimas ir lobių paieška Molėtų krašte“) yra įtrauktos į Kultūros

paso programą. Vasarą vykusios Molėtų miesto šventės metu vyko tradicinė Mažoji knygų mugė, į kurią biblioteka kvietė tiek leidėjus, tiek skaitytojus, šventės svečius. Bibliotekose vyko literatūriniai susitikimai, pokalbiai su žymiais krašto literatais.

2025 metais įvykdyti Lietuvos kultūros tarybos finansavimą laimėję kultūros projektai. Vykdyti tęstiniai bibliotekos projektai „Virtuali filosofijos skaitykla“ ir „Rašytojų rezidencijų programa „Parašyta Molėtų krašte“. Siekiant tęsti projektus ir 2026 metais, biblioteka pateikė šių projektų paraiškas Lietuvos kultūros tarybai.

Pagrindine bibliotekos misija išliko dalinimasis knyga. 2025 metais rajono bibliotekos išdavė net 104 007 fiz. vnt. dokumentų. Pastaraisiais metais skaitymas tapo savotišku prestižu, jis populiarėja tarp įvairaus amžiaus žmonių socialiniuose tinkluose bei įvairių skaitymo akcijų ir iniciatyvų dėka. 2025 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekos sukaupe 8166 fiz. vnt. dokumentų fondą už 43 596,01 Eur. Paramos (dovanos) gauta 1268 fiz. vnt. knygų, kurios įvertintos 8784,43 Eur. Lankytojai ir toliau sėkmingai naudojami TBA (tarpbibliotekinio abonemento) paslauga, kuri nuo 2022 metų spalio mėnesio veikia visose viešosiose Lietuvos bibliotekose, tarp jų ir Molėtuose. Ši paslauga leidžia bibliotekos skaitytojams skolintis knygas ir iš kitų Lietuvos bibliotekų, jei šių knygų nėra Molėtų viešosios bibliotekos fonduose. 2025 m. iš skaitytojų buvo gautos 87 TBA užklausos. Vyresnio amžiaus gyventojų ir žmonių su negalia tarpe populiarėja Lietuvos audiosensorinės bibliotekos ELVIS paslaugos. Šioje sistemoje užregistruota 18 aktyvių vartotojų, kuriems, buvo išduota 359 garsiniai leidiniai.

2025 metų pradžioje buvo išleista bibliotekos parengta kraštiečio istoriko Gintauto Šeikio knyga „Alantos krašto istorijos. Įvykiai ir žmonės“. Ši knyga buvo pristatyta visuomenei Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje ir Alantos gimnazijoje. 2025 m. buvo populiarinami kiti bibliotekos išleisti leidiniai. 2023 m. pabaigoje pasirodžiusio bibliotekos leidinio „Molėtų krašto istorinės atodangos“ pristatymo renginiai vyko Molėtų rajono bibliotekose. Bibliotekos leidinius „Molėtų krašto istorinės atodangos“ ir „Alantos krašto istorijos. Įvykiai ir žmonės“ biblioteka pristatė Vilniaus knygų mugės prekybos salėje.

2025 metais viešojoje ir visose kaimo bibliotekose veikė viešieji interneto prieigos taškai. Lankytojai miesto ir kaimo bibliotekose bei iš savo asmeninių kompiuterių galėjo nemokamai naudotis bibliotekos prenumeruojamomis duomenų bazėmis (EBSCO, INFOLEX ir kt.). Viena iš vartotojų aptarnavimo rūšių – nuolatinis bibliografinis informavimas ir konsultavimas, atsakant į vartotojų pateiktas užklausas. 2025 metais VB ir kaimo bibliotekose gautos 4132 užklausos. Kasmet didėjantis užklausų skaičius rodo, jog bibliotekos skaitytojai vis geriau supranta ir komunikuoja savo poreikius, kokios konkrečios informacijos ir bibliotekos dokumentų ieško.

Viešoji ir kaimo bibliotekos organizavo Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės (tema – „Biblioteka 24/7“) ir Šiaurės šalių literatūros savaitės renginius, dalyvavo akcijose: Saugesnio

interneto savaitės veiklose, Skaitmeninių savaitių akcijoje, vasaros skaitymo skatinimo akcijoje „Vasara su knyga“, skaitmeninių įgūdžių tobulinimo akcijoje „Skaitmeninė banga“, MIRKT savaitės veiklose, knygų dovanojimo akcijoje „Bibliotekų knygų Kalėdos“. Didelio bendruomenės dėmesio sulaukė intelektualinis žaidimas „Auksinis protas“. Molėtų bibliotekoje du sezonus kiekvieną antradienio vakarą „kovodavo“ po 6-8 komandas t. y. 40–60 žmonių. Molėtuose ir vėl skambėjo Tarptautinis poezijos festivalis „Poezijos pavasaris“, kurio metu bibliotekoje lankėsi Poetas Vainius Bakas bei bardas Giedrius Arbačiauskas. Biblioteka visus metus taip pat dalyvavo viešosios įstaigos Atviros Lietuvos fondo (ALF) įgyvendinamoje programoje „Demokratinės kultūros mokykla“, kurios metu dalyviai mokėsi apie tai, kad demokratinė kultūra prasideda nuo mūsų elgesio, bendravimo, pagarbos kiekviename žingsnyje. 2025 m. lapkritį biblioteka surengė konferenciją, skirtą atminti interneto pradininką, kraštiečių Adolfą Laimutį Telksnį, kurioje pranešimus skaitė A. L. Telksnio buvę kolegos ir mokslo bendražygiai.

Pasiekti visuomenę, populiarinti savo veiklas bei skleisti informaciją apie biblioteką virtualioje erdvėje padėjo bibliotekos internetinė svetainė www.moletai.rvb.lt, bibliotekos paskyra socialiniame tinkle Facebook, kur 2025 m. pabaigoje skaičiuoti 2955 sekėjai, taip pat Instagram paskyra, 2025 m. pabaigoje turėjusi 517 sekėjų. Bibliotekos veiklos taip pat populiarintos rajoninėje (laikraštis „Molėtų vilnis“), taip pat respublikinėje (žurnalas „Tarp knygų“) spaudoje, Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos partnerių interneto svetainėse, socialinių tinklų paskyrose.

2025 metais buvo tęsiamas kraštotyros informacijos rinkimas, istorinio kraštotyros rašytinio paveldo kaupimas ir sklaida. Viešojoje bibliotekoje saugomi 5 rankraščių fondai: poeto Remigijaus Gražio, kunigo Česlovo Kavaliausko, gydytojos, publicistės Teresės Tumėnaitės Paberalienės, kunigo Nikodemo Švogžlio Milžino bei kunigo Jono Žvinio rankraštynas (jį sudaro 13 saugomų fiz. vnt.). 2025 m. buvo tvarkomas Nijolės Navikienės ir Laimos Pacevičienės kūrybos archyvas, jis aprašomas ir skaitmeninamas. Kraštotyros skaitykloje saugomi rankraštiniai dokumentai, didžiausią susidomėjimą kelianti krašto kultūros paveldo dalis, yra skaitmeninami. Suskaitmeninti dokumentai viešinami Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos svetainėje www.moletai.rvb.lt. Kiti suskaitmeninti vaizdai laikomi darbo kompiuteryje, Google diske.

Molėtų bibliotekininkai aktyviai dalyvavo įvairiuose konkursuose, kvalifikacinėse išvykose užsienio šalyse (Graikija, Kroatija, Norvegija, JAV, Ispanija, Čekija) ir Lietuvoje, rengė ir skaitė pranešimus įvairiuose renginiuose. Net 80 % bibliotekos darbuotojų šiemet dalyvavo įvairiuose kvalifikaciniuose mokymuose, stažuotėse, darbo stebėjimo vizituose. Stiprinti profesines kompetencijas padėjo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdomas projektas „Kultūros sektoriaus bendrųjų, vadybinių ir profesinių kompetencijų tobulinimas“, kurio rėmuose vyksta įvairūs mokymai, konferencijos bei buvo sukurta mokymų platforma „Kompetencijų biblioteka“, suteikianti greitesnę ir patogesnę priėjimą darbuotojams prie įvairių mokymų. Šiemet

platformoje „Kompetencijų biblioteka“ bibliotekos darbuotojai išklausė 94 mokymus. Mobilizacijos mokyklos e. platformoje mokėsi 46 bibliotekos darbuotojai, išklausė Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo mokymų programą ir gavo pažymėjimus.

2025 metais Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja Janina Vyšniauskienė tapo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos paskelbto nominacijų konkurso „Ad Astra“ laureate. Ji įvertinta Panevėžio regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų kategorijoje už profesionalų, ilgametį ir inovatyvų darbą su skaitytojais bei švietimo iniciatyvas. Apdovanojimas – simbolinis „Ad Astra“ ženklelis ir diplomai – laureatei buvo įteikti iškilmingos ceremonijos Panevėžio apskrities viešojoje bibliotekoje metu.

2025 metais biblioteka sulaukė didelio savanorių susidomėjimo, kaip vieta, kur jie galėtų atlikti savo savanorystę. Jaunimo reikalų agentūros kuriojama JST (jaunimo savanoriškos tarnybos) programa šiemet pasinaudojo ir bibliotekoje 6 mėnesių trukmės savanorystę atliko 5 Molėtų savivaldybėje gyvenantys jaunuoliai. Savanoriai ženkliai prisidėjo prie bibliotekos veiklų organizavimo ir viešinimo. Svarbu paminėti, kad jau ne pirmus metus SPO (savanorius priimanti organizacija) akreditaciją turinti Molėtų viešoji biblioteka yra viena populiariausių įstaigų Molėtų rajone, kurią renkasi savanoriai.

1. BIBLIOTEKŲ TINKLAS IR PASLAUGŲ PRIEINAMUMAS

1. Bibliotekų skaičius.

2025 metais Molėtų savivaldybės viešųjų bibliotekų sistemą (toliau – SVB) sudarė 25 bibliotekos: Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka (toliau – VB) ir 24 kaimo bibliotekos, iš kurių 4 yra sujungtos su bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekomis.

2. Tinklo pokyčiai.

2025 metais vadovaujantis Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. B1-32 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“, 2025 m. vasario 28 d. uždaryta Žaugėdų biblioteka, kuri dėl vidaus ir išorės veiksnių įtakos, lėšų poreikio infrastruktūrai gerinti, tapo neperspektyvi.

Bibliotekų tinklo tankumo 1000 gyventojų koeficientas – 1,54.

Bibliotekų prieigos koeficientas – 647.

3. Nestacionarinis aptarnavimas.

Nors rajone yra optimalus bibliotekų skaičius (1 kaimo bibliotekai tenka – 444 gyventojai), tačiau išlieka problema aptarnaujant rajono vietovių, kurie nutolę nuo kaimo bibliotekos 15-18 km., gyventojus. Pagrindinė šių gyventojų aptarnavimo forma – knygnešystė. Per praėjusių metų laikotarpį VB sistemos bibliotekoms tolimesnėse vietose gyvenančius žmones aptarnauti padėjo 126 knygnešiai (2024 m. – 132). Jie aptarnavo 331 gyventoją (2024 m. – 335), iš jų – 243 neįgalius ir senyvo amžiaus (2024 m. – 260). Iš viso nunešta 5964 fiz. vnt. dokumentų (2024 m. – 5959 fiz. vnt.), iš jų 5185 fiz. vnt. (2024 m. – 5357) – neįgaliems ir pagyvenusiems žmonėms.

Bibliotekos skaitytojai jau ne pirmus metus naudojami **Elektroninių leidinių valdymo informacine sistema (ELVIS)**. Tai virtuali biblioteka, skirta žmonėms, negalintiems skaityti įprastai spausdinto teksto. ELVIS fonduose saugoma tūkstančiai pavadinimų populiarių įgarsintų knygų (tarp jų – ir įgarsintos knygos, skirtos vaikams), įgarsintų žurnalų, filmų su garsiniu vaizdavimu, skaitmeninių knygų, skaitmeninių Brailio leidinių, garso spektaklių. Virtualią biblioteką ELVIS sukūrė ir administruoja Lietuvos audiosensorinė biblioteka (LAB), aptarnaujanti ne tik neregius, bet ir kitus asmenis, negalinčius skaityti įprastai spausdinto teksto. Šiais metais Molėtų rajono skaitytojus aptarnavo trys administratoriai, Molėtų viešosios, Videniškių ir Giedraičių bibliotekų darbuotojai. Šiomet ELVIS biblioteka naudojosi 18 Molėtų rajono skaitytojų, iš viso jiems buvo išduota 359 leidiniai.

2. BENDROJI BIBLIOTEKOS VARTOTOJŲ CHARAKTERISTIKA. VARTOTOJŲ APTARNAVIMAS

1. Vartotojų telkimas.

2025 m. liepos 1 d. Lietuvos duomenų agentūros duomenimis Molėtų savivaldybės teritorijoje gyveno 16 187 gyventojai, iš jų mieste – 5524, kaimo ir miestelių teritorijose – 10 663. Per metus gyventojų skaičius Molėtų savivaldybėje sumažėjo 197 gyventojais.

Regiono gyventojų sutelkimo procentas:

- SVB – 25.2%
- VB – 24.6%
- Kaimo bibliotekose – 25.4%

Vidutinis gyventojų skaičius tenkantis vienai bibliotekai:

- SVB – 674.
- VB – 5524.
- Kaimo bibliotekose – 464.

2. Vartotojų skaičius ir sudėtis.

2025 metais Molėtų VB ir kaimo bibliotekų paslaugomis naudojosi 4071 vartotojas (2024 m. – 4008), t. y. 63 vartotojais daugiau negu pernai. Iš jų – 840 vaikų iki 13 m. (imtinai). VB paslaugomis naudojosi 1359 vartotojai (2024 m. – 1283), t. y. 76 vartotojais daugiau negu pernai. Kaimo bibliotekose vartotojų aptarnauta 2712 (2024 m. – 2725), t. y. 13 vartotojų mažiau negu pernai. Vartotojų skaičius augo viešojoje bibliotekoje, tačiau kaimo bibliotekose šiek tiek sumažėjo. Tai lėmė Žaugėdų filialo uždarymas pirmąjį 2025 m. ketvirtį.

Kaimo bibliotekose didžiausia gyventojų dalis aptarnaujama Bijutiškio (44,8 %), Giedraičių (42 %), Arnionių (40,4 %), Suginčių (34,4 %) ir Dubingių (33,4 %) bibliotekose. Mažiausias gyventojų sutelkimo procentas yra Bekupės (12,7 %), Levaniškių (13 %), Žiūrų (13,5 %) ir E. Satkūnaitės vardo (20,6 %) bibliotekose. Žiūrų ir Levaniškių bibliotekos nuo Molėtų miesto yra nutolusios 6-8 km., tad daugelis šių mikrorajono gyventojų naudojasi VB paslaugomis. Tuo tarpu Bekupės mikrorajono gyventojai dažnai naudojasi Giedraičių filialo, o E. Satkūnaitės vardo bibliotekos mikrorajono gyventojai – Alantos filialo paslaugomis.

Vartotojų skaičius 1 gyventojui – 0,25.

Bibliotekininkų skaičius 1000 vartotojų – 10.

Vartotojų skaičius vienai bibliotekai: rajone – 163, kaime – 113.

Molėtų rajone dominuoja kaimo bibliotekos, turinčios iki 200 skaitytojų. Jos sudaro 95,8 % visų kaimo bibliotekų (žr. 1 lentelę). Didžiausią dalį sudaro bibliotekos, turinčios iki 100 vartotojų (12), taip pat nemaža dalis bibliotekų turi 101–200 vartotojų (11). Tik viena biblioteka patenka į 301–400 vartotojų grupę, o bibliotekų, turinčių daugiau kaip 400 vartotojų, rajone nėra.

1 lentelė. SVB kaimo bibliotekų skaičius pagal vartotojų sutelkimą.

Iki 100	101–200	201–300	301–400	401–500	Virš 500
12	11	0	1	0	0

3. Apsilankymų skaičius ir lankomumas.

2025 metais SVB sistemos bibliotekose apsilankė 119 330 lankytojų. Palyginus su 2024 m., miesto bibliotekoje lankytojų padaugėjo 2,1 %, tuo tarpu kaimo bibliotekose lankytojų padaugėjo 6,1 % (žr. 3 lentelę).

2 lentelė. Lankytojų skaičius ir lankomumas (2024-2025 m.).

	Lankytojų skaičius		Skirtumas	Lankomumas	
	2025 metai	2024 metai		2025 metai	2024 metai
SVB	119 330	114 548	+4 782	29,3	28,6
VB	56 965	55 774	+1 191	41,9	43,5
Kaimo bibliotekose	62 365	58 774	+3 591	23	21,6

Molėtų VB per darbo dieną apsilankė 188 lankytojai, o vienai kaimo bibliotekai vidutiniškai tenka 2599 apsilankymai per metus, per vieną darbo dieną – 10,3.

4. Dokumentų išduotis.

2025 metais SVB sistemos bibliotekose dokumentų išduota 104 007 fiz. vnt. (2024 m. – 109 971 fiz. vnt.), tai yra 5 964 fiz. vnt. mažiau, negu pernai metais. Šį sumažėjimą galėjo lemti kaimų bibliotekose įvesta elektroninė skaitytojų aptarnavimo posistemė LIBIS: ne visi senieji ir naujieji skaitytojai sutinka registruotis naujoje posistemėje. Nepaisant šios specifikos, knygų ir periodinių leidinių skaitymo tradicija neišnyko ir 2025 metais, ji liko tokia pat svarbi ir mėgstama.

Išduota dokumentų į namus:

– SVB – 85 679 fiz. vnt.

Iš jų:

– VB – 30 656 fiz. vnt.,

– Kaimo bibliotekose – 55 023 fiz. vnt.

Išduota dokumentų vietoje:

– SVB – 18 328 fiz. vnt.

Iš jų:

- VB – 3 009 fiz. vnt.,
- Kaimo bibliotekose – 15 319 fiz. vnt.

Apie dokumentų išduotį pagal turinį (grožinės literatūros, šakinės literatūros (be periodikos) ir periodinių leidinių) žr. 4 lentelę.

3 lentelė. Dokumentų išduotis.

	Išduota dokumentų										
	Viso (fiz. vnt.)		Skirtu- mas	Iš jų:							
	2025 metai	2024 metai		Grožinės literatūros		Šakinės literatūros (be periodikos)		Periodinių leidinių		Kiti dokumentai	
				Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
SVB sistemoje	104 007	109 971	-5964	58 007	55,8	6190	5,9	39679	38,2	140	0,1
VB	33 665	33 545	+120	25 500	75,8	3273	9,7	4761	14,1	140	0,4
Kaimo bibliotekose	70 342	76 426	-6084	32 507	46	2917	4	34 918	50	0	0

Skaitomumo rodiklis rajono bibliotekose buvo 26 (2024 m. – 27,4). Skaitomumas VB – 24,8 (2024 m. – 26,1); kaimo bibliotekose – 25,9 (2024 m. – 28).

Vienam rajono bibliotekininkui vidutiniškai tenka 2537 fiz. vnt. išduotų dokumentų.

Vienam VB bibliotekininkui tenka – 1980 fiz. vnt. išduotų dokumentų, kaimo bibliotekose – 2931 fiz. vnt.

5. Darbo vietos.

SVB tinklo bibliotekose šiuo metu yra 277 darbo vietos vartotojams. Iš jų: VB – 54, kaimo bibliotekose – 223.

Vartotojams skirtų kompiuterinių darbo vietų iš viso:

- SVB – 84, iš jų:
- VB – 18,
- kaimo bibliotekose – 66.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius, prijungtų prie interneto:

- SVB – 84, iš jų:
- VB – 18,
- kaimo bibliotekose – 66.

Kompiuterinių darbo vietų skaičius bibliotekos darbuotojams:

- SVB – 46, iš jų:

- VB – 22,
- kaimo bibliotekose – 24.

6. Prieiga ir sąlygos.

Darbo valandos (per 2025 metus)

VB dirbo 2009 darbo valandas (6 darbo dienų savaitė), kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 2007 darbo valandas (5 darbo dienų savaitė).

Viešojoje bibliotekoje penkias dienas per savaitę vartotojai aptarnaujami po 9 valandas (nuo 9 iki 18 val.) ir vieną dieną (šeštadienį) – po 7 valandas (nuo 9 iki 16 val.). Vasaros laikotarpiu šeštadieniais vartotojai aptarnaujami po 4 valandas (nuo 9 iki 13 val.).

Kaimo bibliotekų darbo laikas: 5 kaimo bibliotekos dirbo 40 val. per savaitę (yra po 1 bibliotekininko etatą), 13 kaimo bibliotekų – 30 val. per savaitę (yra po 0,75 bibliotekininko etato), 6 kaimo bibliotekose – 20 val. per savaitę (yra po 0,5 bibliotekininko etato).

Darbo dienos (per 2025 metus):

VB dirbo 303 darbo dienas, kaimo bibliotekos vidutiniškai dirbo 252 darbo dienas.

7. Tarpbibliotekinis abonementas.

2025 metais TBA paslauga rajone buvo pasinaudota 87 kartus, t. y. buvo išsiųstos 87 SVB vartotojų užklauskos kitoms Lietuvos bibliotekoms, daugiausiai Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešajai ir Lietuvos nacionalinei M. Mažvydo bibliotekoms. Tuo tarpu SVB gavo 13 TBA užklauskų iš kitų viešųjų bibliotekų.

3. KULTŪRINĖS EDUKACINĖS BIBLIOTEKOS PASLAUGOS

1. Renginiai.

2025 metais SVB tinklo bibliotekose buvo organizuoti 796 renginiai. Iš jų – 279 parodos.

4 lentelė. Renginių lankytojų skaičius.

Pavadinimas	Organizuota renginių	Renginių lankytojų skaičius
Molėtų SVB	796	20 028
VB	216	6534
Kaimo bibliotekose	580	13 494

Kiek įgyvendinta edukacinių užsiėmimų ir mokymų gyventojams, žr. 6 lentelę.

6 lentelė. Edukacijų ir mokymų gyventojams pasiskirstymas.

	Edukacijos		Mokymai gyventojams	
	Skaičius	Dalyvių sk.	Skaičius	Dalyvių sk.
SVB	217	3500	82	601
VB	138	2573	37	310
Kaimo bibliotekose	79	927	45	291

2025 metais prioritetas buvo skiriamas renginių kokybei ir aktualumui, bibliotekos svečių ir lektorių kompetencijai, autentiškumui. Renginių temos ir formos išliko panašios kaip ir ankstesniais metais: bendruomenės narių skaitymo skatinimas (knygų pristatymai, susitikimai su rašytojais, garsiniai skaitymai), kultūros ir literatūros paveldo sklaida (kraštotyros parodos, žymių kraštiečių jubiliejinių datų paminėjimai, susitikimai su kraštiečiais kūrėjais), šviečiamieji-mokomieji renginiai (edukacijos, konkursai, viktorinos, mokymai ir pan.). Temos variavo tarp literatūros, gamtos, istorijos, kultūros paveldo, pilietiškumo, kūrybiškumo, sveikatos, meno terapijos, filosofijos ir t. t.

Svarbus renginys Molėtų bendruomenei – **Kazio Umbraso literatūrinės premijos konkursas**. Konkurse dalyvavo 11 dalyvių. Kovo 11 d. Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną pristatyti konkurso rezultatai. 2025 metais, kaip ir anksčiau, tarp konkursinių kūrinių dominavo poezija, tačiau buvo ir prozos tekstų. 2025 metų laureate tapo Justina Rakauskaitė-Butkevičienė, paskatinamoji premija skirta Robertui Pikčiūnui. Visų konkurso dalyvių kūryba publikuota viešosios bibliotekos interneto svetainėje „Kūryba“.

<https://moletai.rvb.lt/2024/03/12/paskelbti-kazio-umbraso-literaturines-premijos-laureatai-3/>

Kaip ir kasmet balandžio mėnesį Molėtų viešoji biblioteka dalyvavo **Nacionalinėje Lietuvos bibliotekų savaitėje**, 2025 m. ši savaitė minima jau 25-ąjį kartą. Balandžio 23–29 d. vykusius šiai savaičiai skirtus renginius vienijo bendra tema – „Biblioteka 24/7“. Šįkart ji kvietė atsigręžti į tas bibliotekų paslaugas, kurios vartotojams prieinamos ir po darbo valandų – visą parą, visomis savaitės dienomis. Tiek viešosios bibliotekos, tiek kaimų bibliotekų skaitytojai buvo kviečiami dalyvauti renginiuose, knygų pristatymuose bei stebėti šiai savaičiai skirtas temines transliacijas. Molėtų viešojoje bibliotekoje surengta popietė mokytojams „Biblioteka ir mokykla: bendros galimybės mokinių ugdymui“, siekiant stiprinti bibliotekos ir ugdymo įstaigų bendradarbiavimą, pristatant bendrų veiklų galimybes.

<https://moletai.rvb.lt/2025/04/16/jubiliejine-25-oji-biblioteku-savaite-kviecia-kalbeti-apie-paslaugu-prieinamuma-siuolaikiniam-vartotojui/>

Birželio mėn. įvyko tradicinė Molėtų viešosios bibliotekos „**Mažoji knygų mugė**“. Mugėje dalyvavo leidyklos „Baltos Lankos“, „Andrena“, „BALTO leidybos namai“, „Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla“, „Lieparas“ su autore Liuda Petkevičiūte, „Asociacija Slinktys“, Knygynų tinklas „Pegasas“, knygų autorės Ligita Valonytė, Elona Antauskė bei Gintaras Kaltenis su „Foto

Sajūdis“. Mugės dalyvius kūrybiniams užsiėmimams ir viktorinai kvietė bibliotekos personažė Molinukė. Mugės svečiai išbandė bibliotekos edukaciją „Vaikų atradimai Molėtų krašte“.

<https://moletai.rvb.lt/2025/07/01/mazoji-knygu-muge-moletuose/>

Gegužės mėnesį į biblioteką sugrįžo tradicinis Tarptautinis poezijos festivalis „**Poezijos pavasaris**“. Molėtų viešojoje bibliotekoje visų širdis palietė muzikinis-poetinis vyksmas, kurio autoriai ir atlikėjai – poetas Vainius Bakas ir bardas, dainų autorius Giedrius Arbačiauskas.

<https://moletai.rvb.lt/2025/05/26/poezijos-pavasaris-moletuose/>

Nekasdieniai renginiai (susitikimai, skaitymai netradicinėse vietose) bibliotekose ir rajono mokyklose vyko su Molėtų bibliotekos organizuojamos **rašytojų rezidencijų programos „Parašyta Molėtų krašte“** dalyviais: rašytojais Gabija Pluke, Rugile Audeniene, Nida Timinskaite, Salvija Vaičikonyte, Vitalija Maksvyte, Aiste Šopiene, Rūta Vyžintaite-Lajiene, Agne Cesiule, menotyrininku Juozapu Blažiūnu. Iš viso suorganizuoti keturi susitikimai su šiais kūrėjais: Videniškiuose, Giedraičiuose, Dapkūniškiuose ir Mindūnuose.

<https://moletai.rvb.lt/2025/11/13/moletu-kraste-baigesi-penktoji-rasytoju-rezidenciju-programa-kai-tyla-virto-kuryba/>

Nuotoliniai renginiai – susitikimai ir paskaitos – organizuoti kito, jau tradiciniu tapusio, bibliotekos projekto „**Virtuali filosofijos skaitykla**“ metu. Virtualių susitikimų metu skaitytojai aptardavo tos savaitės filosofinę tekstą, dalindavosi savo įžvalgomis. Skaityklą kuravo filosofė prof. dr. Lina Vidauskytė. Pirmą kartą Virtualios filosofijos skaityklos bendruomenė susitiko gyvai Molėtų viešojoje bibliotekoje, kur prof. dr. Lina Vidauskytė skaitė paskaitą „Pyktis kaip literatūrinė ir filosofinė jėga Vakarų tradicijoje“.

<https://moletai.rvb.lt/2025/11/28/baigesi-8-asis-virtualios-filosofijos-skaityklos-sezonas/>

Viešoji biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo **Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekte „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje“**. Molėtų viešosios bibliotekos konferencijų salėje vyko susitikimas su poetu Gintaru Grajausku. Autorius pristatė savo poezijos knygą „Vandens skonis“. Pristatymą moderavo kraštietis, poetas, prozininkas, režisierius Alvydas Šlepikas. Taip pat vyko susitikimas su kino režisiere, scenariste, pedagoge Janina Lapinskaite. Režisierė dalinosi prisiminimais, kūrybinėmis patirtimis, rodė ištraukas iš filmų „Iš elfų gyvenimo“, „Venera su katinu“ ir „Venecijaus gyvenimas ir Cezario mirtis“.

<https://moletai.rvb.lt/2025/12/16/susitikimas-su-kino-rezisiere-janina-lapinskaite/>

Šiemet tęsti 2023 metų pabaigoje pasirodžiusios viešosios bibliotekos išleistos **knygos „Molėtų krašto istorinės atodangos“ pristatymai**. Knygos pristatymai vyko Molėtų rajono bibliotekose: Suginčiuose, Mindūnuose, Dubingiuose. Knygą pristatė bibliotekos direktoriaus pavaduotoja Austėja Jasaitienė ir Molėtų rajono mero patarėjas Valentinas Stundys.

<https://moletai.rvb.lt/2025/04/10/knygos-moletu-krasto-istorines-atodangos-pristatymas->

mindunu-bibliotekoje/

Visuomenei buvo pristatyta 2025 m. pradžioje išleista Molėtų viešosios bibliotekos leidybai paruošta istoriko Gintauto Šeikio knyga „**Alantos krašto istorijos. Įvykiai ir žmonės**“. Pirmasis knygos pristatymas įvyko Alantoje, Alantos gimnazijoje. Į knygos pristatymą susirinko kraštiečiai, visi besidomintys istorija, autorių pasveikino Molėtų rajono savivaldybės meras Saulius Jauneika. Didysis knygos pristatymas įvyko balandžio pabaigoje Lietuvos nacionalinėje Martyno Mažvydo bibliotekoje.

<https://moletai.rvb.lt/2025/03/31/knygos-alantos-krasto-istorijos-ivykiai-ir-zmones-pristatymas-alantos-gimnazijoje/>

<https://moletai.rvb.lt/2025/05/05/alantos-krasto-istorijos-ivykiai-ir-zmones-pristatyta-lietuvos-nacionalineje-martyno-mazvydo-bibliotekoje/>

Visada didelio pasisekimo ir susidomėjimo sulaukia kūrybiniai, pažintiniai ir šviečiamieji renginiai.

Tradicinėse popiečio valandėlėse „**Prie kavos puodelio**“ Abonemente knygos mylėtojai kalbėjo apie naujas įdomias knygas, skaitė ištraukas iš labiausiai patikusių knygų, dalinosi knygų rekomendacijomis.

Tradiciskai bibliotekoje rengtos įvairios **spaudinių parodos**, skirtos paminėti kraštiečių bei visos Lietuvos kūrėjų jubiliejinėms sukaktims, metinėms. Šiemet rengtos šioms asmenybėms skirtos parodos: poetui, prozininkui Kaziui Borutai, dailininkui Vytautui Kaušiniui, poetui Vytautui Bložei, Molėtų garbės piliečiui Aleksandrui Vyžintui, rašytojui Herkui Kunčiui, Julijai Žymantienei-Žemaitei ir kt. Rengiant šias parodas nebuvo užmirštos ir visiems lietuviams svarbios istorinės datos: Lietuvos valstybės atkūrimo diena, Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo diena, Spaudos atgavimo, kalbos ir knygos diena, Valstybės (karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena ir kt.

Rugsėjo mėn. vyko jau tradiciniu tapęs **Europos kultūros paveldo dienoms** skirtas renginys. Kasmet arti 200 organizatorių visoje Lietuvoje kviečia tyrinėti ir atrasti mūsų kasdienėje aplinkoje esantį kultūros paveldą. Šiemet šioms dienoms skirtame renginyje biblioteka kvietė į pažintinę kelionę „Architektūrinis paveldas: nuo Molėtų iki Videniškių“. Renginio dalyviai turėjo progą pažinti sakralinės architektūros vertybes Molėtų Šv. Apaštalų Petro ir Povilo bažnyčioje, aplankyti senąjį vandens malūną, Videniškių vienuolyną, Šv. Lauryno bažnyčią, pažinti nematerialųjį paveldą – būgnijimą kūlele bei grojimą peterburgska armonika. Ši pažintinė kelionė leido prisiliesti prie skirtingų paveldo sluoksnių – nuo didingų bažnyčių architektūros iki gyvai skambančios tradicinės muzikos

<https://moletai.rvb.lt/2025/09/18/architekturinis-paveldas-nuo-moletu-iki-videniskiu/>

Laiptinės galerijoje ir konferencijų salėje organizuojamos fotografijų, tapybos darbų, piešinių ir kitų meno kūrinių parodos yra mėgstamos tiek menininkų, tiek lankytojų. Šiemet čia

eksponuota fotomenininkės **Normantės Ribokaitės** fotografijų paroda.

<https://moletai.rvb.lt/2025/01/02/normantes-ribokaites-darbu-paroda-apie-zirgus/>

Eksponuota **Maironio muziejaus** paroda „Tu ir aš esam vienas: rašytojai ir jų augintiniai“.

<https://moletai.rvb.lt/2025/03/03/maironio-muziejau-paroda-tu-ir-as-esam-vienas-rasytojai-ir-ju-augintiniai/>

Viešoji biblioteka taip pat eksponavo **Molėtų menų mokyklos, Alantos gimnazijos dailės skyriaus** parodą „Lijo prilijo iš praeities į dabartį“, skirtą Lietuvos liaudies dainų metams paminėti.

<https://moletai.rvb.lt/2025/05/06/mokiniu-piesiniu-paroda-lijo-prilijo-is-praeities-i-dabarti/>

Eksponuota tautodailininkės, Dapkūniškių bibliotekininkės **Marijos Ažubalienės** simegrafijos darbų paroda „Gėlės tamsoje“. Parodos atidarymo metu dalyviai galėjo patys išbandyti siuvinėjimo ant popieriaus techniką.

<https://moletai.rvb.lt/2025/04/04/bibliotekoje-pristatyta-tautodailininkes-marijos-azubalienes-simegrafijos-darbu-paroda/>

Bibliotekoje pristatyta interaktyvi paroda apie Danijos žaliuosius sprendimus. Parodą pristatė **Danijos Karalystės ambasados Lietuvoje**, ambasadorės pavaduotojas Magnus Hjortdal. Parodos dalis „Patogūs gyventi miestai“ kvietė išbandyti virtualios realybės akinius, kurie nukels į Kopenhagos gatves, o „Danijos įvaizdžio kūrimas“ pasakoja apie ambicingą Danijos klimato politiką, kuria siekiama iki 2030 m. sumažinti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas net 70 proc.

<https://moletai.rvb.lt/2025/06/05/moletuose-pristatyta-interaktyvi-paroda-apie-danijos-zaliuosius-sprendimus/>

Eksponuota **Audronės Jurkevičiūtės** mobilografijų paroda „Penkeri metai po Lietuvą“.

<https://moletai.rvb.lt/2025/07/04/atidaryta-audrones-jurkeviciutes-mobilografiju-paroda-penkeri-metai-po-lietuva/>

Taip pat bibliotekoje eksponuota vienos populiariausių iliustratorių ir komiksų dailininkių **Gretos Alice** iliustracijų paroda „Liežuvis“.

<https://moletai.rvb.lt/2025/08/01/gretos-alice-iliustraciju-paroda/>

Bibliotekoje **Jono Gaidžio-Gaidamavičiaus** 165-osioms gimimo metinių proga eksponuota paroda pristatanti kraštiečio gyvenimą ir nuopelnus.

<https://moletai.rvb.lt/2025/09/12/jonui-gaidamaviciui-gaidziui-165/>

Eksponuota ir pristatyta menininkės **Aleksandros Norbutienės** tapybos darbų parodos „Žydėjimas“. Parodos atidarymo metu vyko tapybos akrilu edukacinis užsiėmimas, kurį vedė pati parodos autorė.

<https://moletai.rvb.lt/2025/11/10/menininkes-aleksandros-norbutienes-tapybos-darbu-parodos-zydejimas-atidarymas/>

Bibliotekoje vyko daug susitikimų su kūrėjais, mokslininkais, visuomenės veikėjais.

Sausio mėnesį bibliotekoje vyko susitikimas su rašytoja **Aldona Ruseckaite**. Autorė pristatė savo naujausią biografinį romaną „Vienatybė“ apie Onos Pleirytės-Puidienės-Vaidilutės gyvenimą ir kūrybą. Rašydama šią knygą autorė rėmėsi archyvine medžiaga, knygą papildė dienoraščio ištraukos, nauji faktai apie prozininkės gyvenimą.

Kauno Istorinės prezidentūros istorikė, muziejininkė **Justina Minelgaitė-Plentienė** Vasario 16-osios proga bibliotekoje skaitė paskaitą „Valstybės Prezidentų kasdienybė ir šventės 1919-1940 m.: ką valgė, šventė ir mylėjo Prezidento rūmų Kaune šeimininkai?“.

Vasario mėnesį taip pat vyko susitikimas su istorinės virtuvės tyrinėtojais **Anželika ir Rimvydu Laužikais**. Molėtų bendruomenei jie pristatė naujausią savo knygą „Kuchmistras. Janas Szytleris ir vilnietiška XIX a. virtuvė“. R. Laužikas dalijosi įžvalgomis apie barokinio laikotarpio virtuvę, Apšvietos epochos prancūziškos virtuvės papročius, romantizmo įtaką Vilniaus virtuvei, A. Laužikienė pristatė J. Szytlerio XIX a. receptų rekonstrukcijas ir pasidalino, su kokiais sunkumais susiduriama bandant atkurti senuosius receptus.

Bibliotekoje svečiavosi Nacionalinės kultūros ir meno premijos laureatas **Alvydas Šlepikas**. Kūrybinio vakaro metu Alvydas Šlepikas kalbėjo apie kūrybos kelio pradžią, kuo jam svarbūs literatūriniai pasiekimai, atskleidė savo, kaip aktoriaus teatre, užkulsius. Vakaro metu už meilę savo kraštui, Videniškių ir Molėtų vardo garsinimą, Molėtų rajono savivaldybės meras Saulius Jauneika Alvydui Šlepikui įteikė Savivaldybės padėkos ženklą.

Bibliotekoje buvo pristatyta rašytojos **Rugilės Audenienės** knyga „Pirties galia. 50 Lietuvos pirtininkų paslaptys“. Knygoje, kurios idėją sugalvojo ir kurios leidyba rūpinosi Alfis Ivanauskas, Rugilė Audenienė aprašo pirčių kultūrą Lietuvoje, etiketą, pirčių istoriją, vanojimo taisykles, vantų rišimą ir dalinasi kitais patarimais.

Gegužės mėnesį vyko netradicinė popietė „Namai Sacharoje“ kartu su fotografu **Andriumi Mažeika**, VšĮ Istorėniai bendraįkūrėja ir iniciatyvos „Namai Sacharoje“ koordinatore Giedre Steikūnaite bei viešnia iš Sacharos. Susitikimo metu fotografas dalinosi užfiksuotais kadrais iš Vakarų Sacharos pabėgėlių stovyklų Alžyre, pasakojo apie sacharavių gyvenimą. Viešnia iš Sacharos Najle pasakojo apie savo bendruomenės vertybes, vaišino susirinkusius arbata, išvirta tradiciniu sacharavių būdu.

Paskaitą apie stambiuosius Lietuvos Plėšrūnus bibliotekoje vedė gamtininkas, ekologas **Andrejus Gaidamavičius**. Paskaitos „Stambieji plėšrūnai (vilgai, lūšys, lokiai) ir taikaus sambūvio su jais paieškos“ metu gamtininkas neigė mitus apie vilkus, pasakojo apie šių gyvūnų ekologinę svarbą.

Bibliotekoje vyko „Šiaurės rytų Lietuvos partizanų sritis. Atlasas, 2-oji dalis“ pristatymas,

kurio metu Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimų centre Istorinės atminties įamžinimo skyriaus istorikė ir atlaso sudarytoja **Rūta Trimonienė**, istorikė **Dalia Urbonienė** ir knygos maketuotoja **Dalė Dubonienė** išsamiai papasakojo apie partizanų atminimo išsaugojimo procesą, archyvų tyrinėjimą, partizanų atminimo vietas Molėtų rajone.

Minint biologinės įvairovės dieną, ornitologė, aplinkotyrininkė dr. **Gintarė Grašytė** bibliotekos lankytojams surengė gamtos pažinimo žygį Molėtų miesto takais. Šiuo metu gamtininkė dirba gamtos eksperte Valstybinėje saugomų teritorijų tarnyboje, laisvu laiku žieduoja ir tiria pelėdas bei erelius. Žygio metu dalyviai turėjo galimybę užfiksuoti net 33 skirtingas paukščių rūšis.

Bibliotekoje vyko susitikimas aktoriumi ir dainininku **Sauliumi Bareikiu**. Kūrėjas pristatė savo knygą „Odė lūzeriui“. Renginį moderavo leidyklos „Slinktys“ vadovas Juozas Žitkauskas. Renginio metu autorius dalijosi nuoširdžiais prisiminimais iš savo vaikystės ir paauglystės, pasakojo apie kūrybos kelią, knygos atsiradimo istoriją ir pavadinimo prasmę.

Rudenį prof. **Rimvydas Laužikas** bibliotekoje skaitė paskaitą apie nematerialų paveldą ir darbą UNESCO „Ginčai dėl šaltibarščių ir ne tik“. 2025 m. R. Laužikas buvo išrinktas UNESCO Nematerialaus kultūros paveldo išsaugojimo konvencijos Vertinimo komisijos pirmininku. Diskutuota apie tai, kaip tradicijos, papročiai ir patiekalai gali patekti į nematerialaus paveldo sąrašą, kaip šis paveldas saugomas ir kodėl kartais kyla „ginčai dėl šaltibarščių“.

Bibliotekoje buvo pristatyta poetės **Sonatos Paliūlytės** poezijos knyga „Akmuo“. Knygos pristatyme kartu su autore dalyvavo geologas dr. Jonas Satkūnas ir knygos dailininkė Giedra Purlytė. Poezijos vakaro metu skambėjo poezija, mintys apie poezijos, dailės ir gamtos ryšį.

Istorinių romanų mėgėjus sukviėtė **Eimanto Gudo** knygos „Mėlynas kraujas“ pristatymas. Knygoje autorius pasakoja apie penkias įtakingiausias Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės gimines: Chodkevičius, Sapiegas, Pacus, Tiškevičius ir molėtiškiams ypač artimus Radvilas.

Bibliotekoje vyko susitikimas su kraštiečiu, poetu, „Poezijos pavasario“ laureatu **Vytautu Kaziela**. Jubiliejinio vakaro metu buvo pristatyta naujausia jo poezijos knyga „Juodi išbaidyti žvėrys“. Poetą kalbino leidyklos „Slinktys“ vadovas Juozas Žitkauskas. Poezijos vakarą papildė muzikiniai skambesiai, kuriuos dovanojo Rūta Vyšniauskienė, Monika Venskūnienė, Rugilė Venskūnaitė ir koncertmeisterė Rytutė Paurienė.

Gruodžio mėnesį bibliotekoje vyko konferencija, skirta interneto pradininko Lietuvoje, Lietuvos informatikos mokslo kūrėjo prof. Adolfo Laimučio Telksnio 95-osioms gimimo metinėms paminėti. Konferencijoje pranešimus skaitė VU Duomenų mokslo ir skaitmeninių technologijų instituto mokslininkas **Gediminas Navickas**, prof. **Mifodijus Sapagovas**, dr. **Gintautas Tamulevičius**, dr. **Audrius Valotka**. Po pranešimų apie profesoriaus asmenybę, prisiminimus, kilmę ir ryšį su Molėtais pasakojo profesoriaus dukra **Audra Telksnytė**, istorikas **Gintautas Šeikis**, Lietuvos etnokosmologijos muziejaus direktorius **Linas Šmigelskas**.

Šalia memorialo, skirto Molėtų žydų genocido aukoms, rinktasi paminėti rugsėjo 23-iosios – **Lietuvos žydų genocido atminimo dienos**. Žydiškoje tradicijoje mirusiųjų atminimui ant kapų nešamos ne gėlės, o akmenėliai, tad kiekvienas dalyvis prie paminklo padėjo po savo akmenėlį. Buvo prisiminta Molėtų žydų istorija, kasdienybė, papročiai, moksleiviai perskaitė visus žinomus Molėtuose 1941 m. rugpjūčio 29 d. nužudytų žydų vardus. Anželika Laužikienė skaitė ištrauką iš Matildos Olkinaitės dienoraščio. Šiai progai smuiko muzikos garsus skyrė Molėtų menų mokyklos mokytoja Rūta Vyšniauskienė.

Akcijos, konkursai

Viešoji biblioteka dalyvavo beveik visose programose ir veiklose, organizuotose Kultūros ministerijos, Lietuvos nacionalinės M. Mažvydo bibliotekos, Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos, Savivaldybių viešųjų bibliotekų, Apskričių viešųjų bibliotekų ir Lietuvos leidėjų asociacijų, Lietuvos bibliotekininkų draugijos, Švietimo ir mokslo ministerijos ir kitų organizacijų. VB ir kaimo bibliotekos organizavo Saugesnio interneto savaitės, Skaitmeninių savaitių, Medijų ir informacinio raštingumo savaitės, Vyresnio amžiaus žmonių savaitės, Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės, Šiaurės šalių literatūros savaitės renginius, dalyvavo skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“, knygų dovanojimo akcijoje „Bibliotekų knygų Kalėdos“ ir kt.

Vasario mėnesį Lietuvos bibliotekose, tarp jų ir Molėtuose, vyko **Saugesnio interneto savaitės** renginiai. Vasario 11 d. – Saugesnio interneto diena – minima daugiau nei 150 valstybių. Jos tikslas – atkreipti dėmesį į aktualius skaitmeninius iššūkius, skatinti saugesnį naudojimąsi internetu ir skaitmeninėmis technologijomis. Saugesnio interneto dieną į biblioteką paminėti atėjo aštuntokai, kurie tikrai žino, kaip saugiai elgtis internete. Bibliotekininkės Janina, Kristina ir bibliotekos savanorė Meida Baranauskaitė priminė aštuntokams, ko vengti internete, norint apsaugoti savo ir tėvų asmens duomenis, apsaugoti nuo apgaulių ir kenkėjiškų programų. Moksleiviai dalyvavo viktorinoje apie saugų elgesį internete bei virtualias patyčias. VB ir kaimų filialuose šią savaitę spręsti teminiai testai, vyko viktorinos, diskusijos ir teminės transliacijos, vaikai žaidė įvairius žaidimus apie saugumą internete. Taip pat bibliotekoje, kaip ir kitose Lietuvos bibliotekose, vasario 11 d. vyko renginys „Skaitmeninė banga“, kurio metu buvo skaitomos lektorių specialistų paskaitos apie saugų skaitmeninio pasaulio naudojimąsi. Molėtų viešojoje bibliotekoje lankėsi AB SEB banko klientų konsultantė Loreta Kvietinskienė, kuri pasakojo apie kasdienės internetinės bankininkystės paslaugas ir su tuo susijusius pavojus.

Kovo 7 d. Molėtų viešojoje bibliotekoje buvo galima rašyti **Nacionalinį diktantą**, kurio rašymas su kiekvienais naujais metais tampa tradicine bibliotekos veikla.

Spalio mėnesį rajono bibliotekose buvo organizuojami **Vyresnio amžiaus žmonių savaitei**

skirti renginiai. Viešojoje bibliotekoje vyko susitikimas su dainininku, aktoriumi Sauliumi Bareikiu, pristatyta jo knyga „Odė lūzeriui“.

Lapkričio mėnesį bibliotekoje vyko tradicinės Šiaurės šalių ministrų tarybos organizuojamos **Šiaurės šalių literatūros savaitės** renginiai. 2025 metų savaitės tema – „Vienybė“. Įvyko dveji skaitymai: vaikams ir suaugusiems. Vaikai skaitymuose „Auštant“ skaitė ištrauką iš Bárður Oskarsson knygelės „Šuo, katė ir pelė“, tuo tarpu suaugusieji rinkosi į skaitymus „Sutemų valanda“, kur buvo skaitoma Jon Fosse knygos „Nakvišų kelionės“ ištrauka.

Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos lankytojai aktyviai dalyvavo 2025 metų **„Vasaros skaitymo iššūkyje“**. Iššūkio tikslas – perskaityti tris knygas pagal pateiktas tris užduotis: „Perskaityk knygą, kurią norėtum pasiimti į kelionę“, „Perskaityk knygą apie muziką“, „Perskaityk knygą, kurios pavadinime yra raidė su paukščiuku“. Šiais metais iššūkyje dalyvavo 256 viešosios bibliotekos ir filialų skaitytojai. Iš jų iššūkį įveikė 209 skaitytojai. Viešojoje bibliotekoje iššūkį įveikė 33 skaitytojai. Filialų skaitytojai taip pat aktyviai įsitraukė į vasaros skaitymo varžytuves: visose kaimų bibliotekose skaitymo iššūkį įveikė 176 skaitytojai, o aktyviausiais buvo Giedraičių, Mindūnų ir Suginčių bibliotekos skaitytojai. Šią vasarą Molėtų rajono skaitytojai įveikė net 738 knygas.

Rugsėjo 26 d. viešojoje bibliotekoje buvo minima **Europos kalbų diena**. Tradiciškai šios datos paminėjimui Vaikų literatūros skaitykloje buvo galima rasti šiai dienai skirtą parodą, kurioje eksponuojamos knygos, žaidimai, žemėlapiai, skirti Europai ir jos šalims. Bibliotekininkės Janina ir Kristina supažindino mažuosius su įdomybėmis apie Europos šalis, jų kalbas bei kultūrą.

Spalio mėnesį Lietuvos bibliotekos tradiciškai dalyvavo **Pasaulinėje MIRKT (Medijų ir informacinio raštingumo) savaitėje** spalio 24-31 dienomis. Spalio 24 d. – Pasaulinė informacinių technologijų plėtros diena, tad ši diena ir ši savaitė yra skirtos atkreipti visuomenės dėmesį į būtinybę žmonėms mokėti naudotis šiuolaikinėmis technologijomis, suprasti jų galimybes ir iššūkius, mokėti spręsti kasdienes su medijomis ir skaitmeniniu raštingumu susijusias problemas. Šią savaitę Molėtų viešoji biblioteka, kaip ir kitos Lietuvos bibliotekos, siūlė daug veiklų. Vyko orientacinis žygis „Taigi viską žinau...“, veikė virtualus pabėgimo kambarys, vyko viktorinos ir teminės transliacijos. Taip pat viešojoje bibliotekoje vyko teminis MIRKT protmūšis, kurio metu Molėtų progimnazijos šeštokai lavino kritinį mąstymą ir parodė savo žinias apie saugumą internete ir patikimos informacijos paiešką.

2025 metus vainikavo visose Lietuvos bibliotekose vykusia akcija **„Bibliotekų knygų Kalėdos“**. Prezidentės Dalios Grybauskaitės daugiau nei prieš dešimtmetį inicijuota akcija transformavosi, jos organizavimą perėmė Lietuvos bibliotekininkų draugija. Molėtiškiai aktyviai dalyvavo knygų dovanojimo savo bibliotekai akcijoje.

2025 metais, kaip ir anksčiau, viešojoje bibliotekoje veikė **Molėtų rajono literatū brolija**.

Brolijos nariai rinkosi į susitikimus viešojoje bibliotekoje, dalyvavo kūrybiniuose vakaruose ir susitikimuose su skaitytojais rajono bibliotekose.

Renginiai kaimo bibliotekose

2025 metais kaimo bibliotekose organizuoti tiek tradiciniai, tiek nauji renginiai. Bibliotekose tradiciškai vyko literatūriniai susitikimai, knygų pristatymai, renginiai pasižymėjo temų įvairove. Paskutiniaisiais metais didelė dalis bibliotekų liko vienintele kultūros įstaiga kaimo vietovėse, tad kartu su kaimo bendruomenių centrais stengtasi vykdyti bendrus projektus, organizuoti įvairiausias šventes, susibūrimus, vakarones. Beveik visose bibliotekose organizuojamos dokumentų parodos, skirtos paminėti valstybines šventes, rašytojų, poetų jubiliejus, taip pat vis didesnio bendruomenės narių dėmesio sulaukia įvairios fotografijos, tapybos, tautodailės ir kitos netradicinės parodos.

Trumpai apžvelgsime tuos renginius, kurie paliko didžiausią įspūdį rajono gyventojams bei gerus atsiliepimus rajono spaudoje:

Daugelis bibliotekų dalyvavo pilietinėje akcijoje „Pergalės šviesa“, kurios metu languose degė atminimo žvakės už žuvusiuosius Sausio 13-ąją, buvo prisimenama žuvusių vardai, eksponuojamos jų nuotraukos, vyko dokumentinių filmų peržiūros.

Sausio pabaigoje Inturkės bibliotekoje įvyko Inturkės saviveiklinio teatriuko susitikimas „Mus jungia džiaugsmas kurti“, kurio metu buvo prisimenama teatriuko veiklos, dalyviai dalinosi prisiminimais.

Žiūrų bibliotekoje metų pradžioje vyko padėkos popietė „Ačiū, kad esate!“, skirta padėkoti bendruomenei prisidėjusiai prie Žiūrų bibliotekos atnaujinimo.

Giedraičių bibliotekoje bei kai kuriose kitose bibliotekose, turinčiose gausesnį skaitytojų vaikų skaičių, ir visus metus nuolat vyko įvairios veiklos vaikams: edukaciniai ir kūrybiniai užsiėmimai pagal literatūrinius kūrinius, kartu perskaitytas knygas, filmų peržiūros ir garsiniai skaitymai, vasaros skaitymai netradicinėse erdvėse, įsimintinų datų paminėjimai (Pusiaužiemis, Valentino diena, Vasario 16-oji, Kovo 11-oji, Žemės diena, Šeimos diena, nauji mokslo metai, Šiaurės šalių literatūros savaitė, Adventas, Kalėdos ir kt.).

Dubingių bibliotekoje vyko „Tautinės atributikos ir knygos skirtuko“ edukacija. Edukaciją pravedė Renata Čeponienė.

Giedraičių bibliotekoje vyko restauratorės Teresės Blažiūnienės paskaita „Giedraičių Šv. Baltramiejaus bažnyčios kultūrinis paveldas“. Restauratorė susirinkusius supažindino su bažnyčios istorija, dailininko Kanuto Rusecko paveikslais, esančiais bažnyčioje (4 Evangelistų, Šv. Baltramiejaus, Šv. Antano, Šv. Kazimiero, Šv. Elžbietos), altoriais.

Inturkės bibliotekoje pirmą kartą Lietuvių kalbos dienoms paminėti organizuota viktorina

„Senujų amatų ir rankdarbių paslaptys“, kurioje susitiko Inturkės ir kaimyninių bibliotekų, Kuolakasių bei Joniško, komandos.

Skudutiškio, Verbiškių, Dapkūniškių bibliotekose buvo eksponuojama Alvydo Balandos fotografijų paroda „Misterijos“

Alantos biblioteka organizavo istoriko Gintauto Šeikio „Alantos krašto istorijos. Įvykiai ir žmonės“ pristatymą Alantos gimnazijoje vietos bendruomenei ir visiems besidomintiems šio krašto istorija.

Beveik visas Molėtų rajono bibliotekas su nauja knyga „Kuchmistras. Janas Szyttleris ir vilnietiška XIX amžiaus virtuvė“ aplankė Anželika Laužikienė, kurią išleido kartu su Rimvydu Laužiku. Renginiai susilaukė didelio populiarumo dėl skaitytojus visuomet dominančios gastrominės tematikos.

Balninkų ir Dapkūniškių bibliotekose vyko popietė „Po angelo sparnu“. Jos metu kolekcininkė Danguolė Steponavičienė pristatė savo 97 angeliukų kolekciją. D. Steponavičienė domisi angelų tema literatūroje, mene, tad savo knygų lentynoje turi ne vieną knygą apie angelus. Knygas kolekcininkė paliko bibliotekoje, kad skaitytojais turėtų galimybę jas pamatyti, pavartyti, perskaityti.

Alantos, Arnionių, Balninkų, Bijutiškio, Dapkūniškių, Giedraičių, Inturkės, Kuolakasių, Mindūnų, Sidabrinių, Toliejų, Videniškių ir Žalvarių bibliotekose buvo minima Saugesnio interneto savaitė, jos metu vyko įvairūs renginiai ir iniciatyvos, skirtos tiek vaikams, tiek suaugusiems bibliotekos lankytojams.

Alantos ir Žiūrų bibliotekose vyko dailės terapijos susitikimais „Sielos veidai“ ir „Mano emocijų veidrodis“, kurios metu dalyviai piešė, kūrė įvairias menines aplikacijas, diskutavo.

Suginčiuose vyko Kovo 11-osios minėjimas, kurio metu Valentinas Stundys pristatė knygą „Molėtų krašto istorinės atodangos“

Dubingių, Mindūnų ir Balninkų bibliotekose taip pat vyko „Molėtų krašto istorinės atodangos“ knygos pristatymai, kuriuose dalyvavo knygos sudarytoja Austėja Jasaitienė ir redakcinės kolegijos narys Valentinas Stundys. Pristatymai sulaukė didelio vietinių gyventojų susidomėjimo, kadangi knygoje aprašomos jų gyvenamos vietovės, pažinti žmonės.

Dapkūniškių bibliotekoje buvo eksponuojama Šarūnės Katinaitės fotografijų paroda „Tarp Europos ir Azijos“.

Daugelyje bibliotekų paminėta Knygnešio diena (kovo 16 d.). Šią dieną bibliotekininkės tradiciškai lanko savo skaitytojus namuose, nuneša jiems naujų knygų, pabendrauja įvairiomis temomis. Metų bėgyje bibliotekininkėms lankyti skaitytojus namuose padeda knygnešiai savanoriai.

Balninkų bibliotekoje vyko Balninkų seniūnijos bibliotekų skaitytojų „Protų varžytuvės“. „Protų varžytuvėse“ dalyvavo Balninkų, Dapkūniškių ir Girsteitiškio komandos. Gerai nusiteikę

dalyviai rungėsi beveik lygiomis jėgomis. Laimėjo Girsteitiškio komanda.

Inturkės bibliotekoje vyko kraštotyrinė konferencija „Iš Inturkės krašto istorijos puslapių“, skirta Inturkės Švč. Mergelės Ėmimo į dangų bažnyčios 470 metų sukakčiai. Konferencijoje pranešimus paruošė ir skaitė Inturkės bibliotekininkė Ona Cesiulienė, etnologė Gražina Kadžytė, kraštiečiai Leonas Kleniauskas, istorikė Anželika Laužikienė, bendradarbiaujant su Inturkės bažnyčia bei fotografu Algimantu Pečiukaičiu parengta paroda „Iš Inturkės bažnyčios archyvų“, kuri buvo eksponuojama Inturkės bažnyčioje.

Skudutiškio bibliotekoje artėjant Velykoms vyko edukacinis užsiėmimas. Skaitytojai gamino naujus Velykų medžio papuošimus, statė Velykų medį šalia bibliotekos, jį puošė sukurtais papuošimais.

Žiūrų bibliotekoje vyko edukacija „Velykinių dekoracijų dirbtuvės“. Edukaciją vedė muziejininkė, tautodailininkė Jurgita Markauskienė.

Giedraičių bibliotekoje vyko susitikimas su Molėtų rajono 2025 m. Kazio Umbraso literatūrinės premijos laureate Justina Rakauskaite – Butkevičiene. Popietėje skambėjo Justinos atliekamos dainos, Justinos, Nijolės Navikienės, Juditos Vaičiūnaitės, Anos Achmatovos žodžiais, skaitomos savo kūrybos eilės, vyko margučių piešimo vašku meditacija.

Mindūnų bibliotekoje vyko bendruomeniška popietė, kuriant Velykines dekoracijas. Šv. Velykoms mindūniškiai rinkosi išpuošti aplinką Velykinėmis dekoracijomis. Jų gamyba užima daug vietos kūrybinei saviraiškai, kai dekoracijos daromos savomis rankomis, tad Mindūnų miestelis pasipuošė ypatingomis spalvomis.

Verbiškių, Toliejų, Dapkūniškių, Girsteitiškio ir Arnionių bibliotekose buvo eksponuojama Gintaro Stalausko drono fotografijų paroda „Ant debesies krašto“.

Balninkų biblioteka dalyvavo kino festivaliuose „Nepatogus kinas“ ir „Sengirės kinas“, vykdė kino vakarus bibliotekoje.

Dapkūniškių bibliotekos skaitytojai dalyvavo viktorinoje „Tautosakos skrynia“, skirtoje Lietuvių kalbos metams.

Elvyros Satkūnaitės vardo, Videniškių, Skudutiškio, Girsteitiškio, Verbiškių ir Toliejų bibliotekose buvo eksponuojama Oksanos Paškovskės akvarelės darbų paroda „Siela – kalba spalvomis“.

Skudutiškio biblioteka Skudutiškio akademijoje organizavo tradicinį šventinį vakarą moterims. Renginyje dalyvauja ir savo poeziją skaitė rajono poetė Rasita Sireikaitė Kaladinskienė. Koncertavo kapela „Ryna“ (vadovas K. Kuzmickas) bei muzikinė grupė iš Skudutiškio „Viržas“ (vadovas A. Cibulskas).

Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės „Biblioteka 24/7“ metu šeštadienio popietę Arnionių bibliotekoje skaitytojai surengė stalo žaidimų popietę.

Giedraičių bibliotekoje suaugusiems skaitytojams vyko restauratorės Teresės Blažiūnienės paskaita „Pamąstymai apie Palaimintąjį Mykolą Giedraitį“, skirtas paminėti Nacionalinei Lietuvos bibliotekų savaitei.

Minint Nacionalinę bibliotekų savaitę, Sidabrinių bibliotekoje vyko nuoširdi popietė prie kavos puodelio. Bibliotekininkė pristatė naujausias bibliotekos fondo knygas, dalintasi, ką skaitome šiandien, galbūt, pasiūlytume draugui ar kaimynui.

Žiūrų bibliotekoje skaitytojams vyko naudinga paskaita apie sveikatą „Širdies ir kraujagyslių ligos“, skirta pasaulinei sveikatos dienai paminėti. Paskaitą veda medikė Vida Šinkūnaitė

Dapkūniškių bibliotekoje gegužės mėnesį paminėta Motinos diena, kurios metu koncertavo humoro grupė „Molėtuvka“.

Inturkės bibliotekoje įsimintina tapo popietė, skirta M. K. Čiurlionio 150 metų sukakčiai. Mokytojo Steponavičiaus dėka buvo eksponuojama Molėtų meno mokyklos mokinių darbų šia tema paroda. S. Nėries eilėraščius „Iš Čiurlionio paveikslų“ skaitė patys inturkiškiai, kelis kūrinus atliko Inturkės moterų ansamblis (vadovė Rimutė Deruvienė).

Pavasarij Jonišio bibliotekoje skaitytojai dalyvavo mokymuose „pažink Lietuvos gamtą“ ir „augink ne tik augalus, bet ir žinias apie juos“.

Sidabrinių bibliotekoje vyko popietė „Žodžiai paliečiantys širdį“. Popietės metu skaitytojai susitiko su poete Sigute Mackelyte-Lisauskiene, kuri pristatė savo naują knygą „Širdies labirintais“.

Suginčių bibliotekoje buvo eksponuojama rankdarbių paroda „Į audinių raštus įaustas gyvenimas“, skirta Motinos dienai.

Videniškių bibliotekoje buvo eksponuojama „Mamos skara gėlėta“, skirta Motinos dienai paminėti. Parodoje surinktos įvairios kraštiečių mamų skaros. Paroda atidaryta jaukios popietės metu, dalintasi prisiminimais, istorijomis.

Videniškių bibliotekoje taip pat buvo eksponuojama kolekcininko Jono Nekrašiaus paroda „Visa Lietuva – mažojoje knygelėje ir ekslibrise“, skirta Spaudos atgavimo dienai paminėti. Unikaloje parodoje eksponuojamos 1960-2022 metais Lietuvoje įvairiu laiku išleistos 75 miniatiūrinės knygelės bei ekslibrisų kolekcija.

Toliejų bibliotekoje buvo eksponuota unikali uteniškės tautodailininkės Valerijos Nagienės unikalia technika siuvinėti paveikslai – autentiški piešiniai tekstilėje.

Videniškių bibliotekoje Videniškių miestelio šventės metu vyko susitikimas su poetu, Nacionalinės premijos laureatu, kraštiečiu Alvydu Šlepiku. Į susitikimą susirinko gausus susidomėjusių skaitytojų būrys. Susitikimo metu buvo pristatyta jo knyga „Namas anapus upės“. Miestelio šventės metu taip pat atvyko garsinių knygų ELVIS bibliobusas, vaikams edukacines veiklas vedė Molinukė.

Levaniškių bibliotekoje į mėnesį 2-4 kartus skaitytojai renkasi į kino teatrą „Tuzinas“, retro filmų peržiūrai ir jų bei knygų, pagal kurias pastatyti filmai, aptarimui su aktoriumi kraštiečiu Antanu Rimvydu Kalveliu.

Daugelyje bibliotekų eksponuota Dapkūniškių bibliotekininkės, tautodailininkės Marijos Ažubalienės simegrafijos darbų paroda „Gėlės tamsoje“. Parodos atidarymų bibliotekose metu M. Ažubalienė vedė susirinkusiems skaitytojams edukacijas, kurių metu dalyviai galėjo patys išbandyti siuvinėjimo ant popieriaus techniką, pasigaminti spalvingus ir unikalius atvirukus, knygų skirtukus.

Levaniškių bibliotekoje buvo eksponuojama paroda „Iš mūsų kolekcijų: kaip puošėsi mūsų mamos ir močiutės“. Ji surengta Konstancijos Andraitienės papuošalų ir rankdarbių pagrindu. Šioje parodoje greta gintaro dirbinių dominavo ir nertos apykaklės. Skaitytojai galėjo prisidėti prie parodos papildymo ir atnešti savo mamų ir močiučių papuošalų.

Mindūnų bibliotekoje vasara – puikus metas skirti laiko poilsiui, kurį gali suteikti ne kas kitas, kaip knygos, tad aktyviausi Mindūnų bibliotekos skaitytojai tradiciškai rinkosi prie Baltųjų Lakajų ežero į organizuojamas popietes „Vasara su knyga“.

Elvyros Satkūnaitės vardo, Verbiškių ir Skudutiškio bibliotekose buvo eksponuojama Molėtų menų mokyklos Alantos gimnazijos dailės skyriaus mokinių piešinių paroda „Lijo, prilijo iš praeities į dabartį“, skirta paminėti atmintinus Lietuvių liaudies dainų metus.

Vasarą Skudutiškio biblioteka organizavo tradicinį vakarą kraštiečiams. Bibliotekoje vyko virtuali kelionė po krašto istoriją „Kelionė po Skudutiškį“, vakarą lydėjo Lietuvos šaulių sąjungos Utenos rinktinės liaudiškos muzikos kapelos „Dar ne sutema“ ir „Viražas“ muzika Skudutiškio bendruomenės centro pavėsinėje.

Daugelis bibliotekų minėjo Liepos 6-ąją, kviesdami bendruomenę prie bibliotekos giedoti Tautišką giesmę. Bibliotekos jau ne vienerius metus sulaukia gausaus būrio bendruomeniškų ir pilietiškų apylinkių gyventojų.

Giedraičių bibliotekoje gyventojai susirinko į susitikimą su Molėtų rajono policijos komisariato, Molėtų priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pareigūnais, Molėtų socialinės paramos centro atstove ir Utenos sveikatos biuro savižudybių prevencijos koordinatorė. Svečiai labai išsamiai supažindino su esama situacija, naujovėmis ir aktualijomis, atsakė į klausimus.

Rudenį Dapkūniškių bibliotekoje vyko edukacija „Šiaudinių sodų rišimas“, kurią vedė Molėtų tautodailininkė Zita Spranginienė. Edukatorė Z. Spranginienė papasakojo apie šių tradicinių dirbinių simboliką, parodė jų rišimo techniką bei dalijosi praktiniais patarimais. Dalyviai galėjo patys išbandyti sodų rišimą ir pasigaminti pirmuosius darbus iš šiaudų.

Toliejų biblioteka Toliejų seniūnijos fojė eksponavo bibliotekos parengtą nuotraukų parodą „Gyvenimo spalvos Toliejuose“.

Giedraičių bibliotekoje vyko kūrybinės dirbtuvės „Prakalbintas medis“. Edukatorė Renata

pristatė senuosius staliaus įrankius, papasakojo apie darbams naudojamą medieną, įrankius ir pakvietė visus pasigaminti įvairių daiktų: kubelių, šaškes, domino žaidimą, pieštukinę, popierinių rankšluosčių laikiklius, žvakutes, pakabėles raktams.

Viduriškųjų bibliotekoje įvyko Rasitos Sireikaitės-Kaladinskienės poezijos knygos „Metų žiedai“ pristatymas. Skambėjo ne tik poezija, bet ir muzikos garsai, kuriuos susirinkusiems dovanojo Kaišiadorių r. Palomenės KC kapela „Tokie vyrai nesimėto...“.

Inturkės bibliotekoje, tęsdami kraštotyros susitikimus, inturkiškiai rinkosi į kraštotyrinę konferenciją „Tyrinėjant Inturkės krašto paveldą“, kurioje pranešimus skaitė lektorai Andrejus Gaidamavičius, Anželika Laužikienė, Jonas Satkūnas ir dr. Regina Laukaitytė.

Verbiškių bibliotekoje vyko susitikimas su poete, literate Rasita Sireikaite-Kaladinskiene „Poezija tai sielos muzika, kuriai nereikia natų“. Vakarų metu skambėjo Rasitos poezija, vakarų jausmą papildė „Prie Virintų“ kolektyvas.

Mindūnų bibliotekoje vyko Audronės Guigaitės poezijos knygos „Pilnatis“ pristatymas. Į susitikimą atvyko Ignalinos r. savivaldybės viešosios bibliotekos Mielagėnų filialo skaitytojų klubas „Skaitome su daina“, Mielagėnų bibliotekos vyr. bibliotekininkė Rima Misiūnienė, bibliotekos skaitytojai. Poetė A. Guigaitė skaitė savo eiles, Ignalinos r. savivaldybės VB Mielagėnų filialo skaitytojų klubas „Skaitome su daina“ dovanojo muzikinius kūrinius.

Dubingių bibliotekoje vyko susitikimas-educacija su Molėtų Krašto Žmonių su negalia Sąjungos atstovais. Susirinkę pasigamino pakabukus raktams, smagiai ir bendruomeniškai kalbėjosi prie arbatos puodelio.

Giedraičių bibliotekoje lapkritį vyko popietė, skirta dailininko Antano Jaroševičiaus 155-osioms gimimo metinėms. Teresė Blažiūnienė pasidalino vaikystės prisiminimais apie A. Jaroševičių, papasakojo apie jo gyvenimą, darbus ir kūrybą. T. Blažiūnienė pristatė ruošiamą restauravimui paveikslą apie Giedraičių pilies gynimą, kuris yra saugomas Giedraičių A. Jaroševičiaus gimnazijos muziejuje.

Alantos bibliotekoje suorganizuota A. Narbutaitės paskaita „Bona. Kiolno katedra. Bethovenas.“ Lektorė pasakojo apie Kiolno katedrą, klausytojai grožėjosi šios katedros architektūra, vitražais, altoriais. Taip pat išgirdo pasakojimą apie ne mažiau įspūdingą Bonos katedrą, pamatė kompozitoriaus L. Van Bethoveno paminklą, klausėsi pasakojimo apie jo gyvenimą.

Šiaurės šalių literatūros savaitė paminėta ir Arnionių, Bijutiškio, Dapkūniškių, Dubingių, Verbiškių ir Skudutiškio bibliotekose, kur vyko suaugusiems skirtų skaitymų popietė „Sutemų valanda“. Bibliotekose jaukioje žvakių šviesoje skaitytojai tradiciškai skaitė šiai savaitei skirtą kūrinio ištrauką. Šias metais visi skaitė norvegų rašytojo Jon Fosse romano „Nakvišų kelionės“ ištrauką.

Daugelyje kaimų bibliotekų vyko medijų ir informaciniam raštingumui skirti mokymai įvairiomis temomis. Juos vedė Molėtų viešosios bibliotekos Vartotojų aptarnavimo skyriaus vyr. bibliotekininkė Gintautė Peleckaitė bei vyr. bibliotekininkė Kotryna Tursienė. Mokymai prisidėjo prie informacinės visuomenės ugdymo, gyventojams pristatyta, kaip saugiai naudotis įvairiomis elektroninėmis paslaugomis kompiuteryje ir telefone, kaip nebūti apgautiems melagių ir kt.

Balninkų, Dubingių, Žalvarių, Toliejų, Giedraičių bibliotekose Advento proga vyko prieššventiniai užsiėmimai, kurių metu gaminti Advento vainikai, kitos kalėdinės dekoracijos, dekoruoti šventiniai meduoliai, lietos žvakės, giedotos adventinės giesmės, vyko jaukūs pasisėdėjimai.

Dubingių bibliotekoje prieš Kalėdas rinkosi moterys, kurios kasmet dalyvauja socialinėje akcijoje „Kojinė senoliui, vienišam, ligoniui“. Moterys numezgė 83 poras kojinių. Šiuo ypatingu laikotarpiu ši auka suteikė fizinę šilumą ir, dar svarbiau, moralinę paramą Dubingių seniūnijos vargstantiems ir ligoniams.

Dapkūniškių bibliotekoje gruodžio mėnesį buvo organizuota padėkos popietė-educacija „Kalėdinio meduolio kepimas“ bibliotekos rėmėjams, savanoriams, geriausiems lankytojams. Ją vedė edukatorė Anželika Laužikienė. Šventėje muzikinius intarpus atliko Molėtų menų moksleivė ir bibliotekos lankytoja Simona Bareikytė, grojusi saksofonu bei fleita. S. Bareikytė popietės metu taip pat pristatė savo tapybos darbų parodą.

Jau 31–jį kartą Dubingių biblioteka pakvietė prie tradicinio Baltojo Kūčių stalo. Kunigaikščių Radvilų draugovės skautai pradėjo renginį ir dovanavo gražią šventinę programą. Bibliotekininkė Vanda Vaikutienė visus pasveikino su artėjančiomis Šv. Kalėdomis, padėkojo už bendrystę, už suaukotą stalą. Seniūnas Kęstutis Kaminskas visiems linkėjo taikos ir sveikatos. Klebonas palaimino stalą, susirinkę pasidalino kalėdaičiu ir vaišinosi suneštais patiekalais.

2. Vartotojų mokymai

SVB tinklo sistemos bibliotekos organizavo kompiuterinio raštingumo, taip pat medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) mokymus. Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų ir konsultacijų bendras skaičius:

- SVB – 82, iš jų:
- VB – 37
- kaimo bibliotekose – 45

Gyventojų skaičius (dalyvavusių mokymuose):

- SVB – 601, iš jų:
- VB – 310

- kaimo bibliotekose – 291

Bibliotekų darbuotojų vestų mokymų skaičius, skirtų medijų ir informacinio raštingumo (MIRKT) temoms:

- SVB – 49, iš jų:
- VB – 26
- kaimo bibliotekose – 23

Gyventojų skaičius (dalyvavusių mokymuose medijų ir informacinio raštingumo termomis):

- SVB – 393, iš jų:
- VB – 213
- kaimo bibliotekose – 180

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka sėkmingai tęsė Medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų tobulinimo programą, kuriojamą LR Kultūros ministerijos. Programa skirta padėti gyventojams išmokti efektyviai, saugiai ir atsakingai naudotis informacinėmis technologijomis bei internetu ir jo teikiamomis galimybėmis, taip pat didinti atsparumą informacinėms atakoms, dezinformacijai, internetu vykstančioms apgavystėms. Ši programa suskirstyta į 6 teminius pogrupius:

- Informacijos ir paieškos strategijos;
- Medijų įvairovė ir prieigos būdai;
- Informacijos vertinimas ir atranka;
- Etiškas ir legalus informacijos naudojimas ir kūrimas;
- Saugumas internete;
- Dirbtinis intelektas.

4. INFORMACINĖ IR KRAŠTOTYRINĖ VEIKLA

1. LIBIS PĮ diegimas

Nuo 2021 m. Viešoji biblioteka dalyvauja LNB vykdomame projekte, įgyvendinant Europos regioninės plėtros fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto finansuojamą projektą „Modernaus elektroninio turinio išsaugojimas ir sklaida“: testuoja programos naujinimus, viešina informaciją vartotojams, dalyvauja mokymuose, konsultacijose, sprendžia problemas per MARVAL pagalbos įrankį.

Informacijos išteklių formavimo skyrius tęsia LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) kompiuterinio katalogo formavimą. Elektroniniame kataloge iš viso yra 64935 bibliografiniai įrašai. Šiais metais katalogas pasipildė – 1384 naujais įrašais; iš jų – 690 analizinių.

2010 metais pradėta rekataloguoti kaimo bibliotekų dokumentų fondai. 2015 metais visų (24) bibliotekų fondai suvesti į LIBIS PĮ.

Nuo 2006 metų VB įdiegtas LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemis. Bibliotekos darbuotojai ir skaitytojai iškart pajuto šios programinės įrangos privalumus: greitą aptarnavimą, galimybę užsisakyti knygas iš anksto, pratęsti jau turimus dokumentus, gauti greitą atsakymą apie reikiamus leidinius ir kokioje kitoje Lietuvos bibliotekoje gali rasti vieną ar kitą knygą. Viešojoje bibliotekoje ypač populiarios el. paslaugos buvo dokumentų rezervavimas bei užsakymas. 2025 metais vartotojai rezervavo 1817 fiz. vnt. dokumentų, o 594 fiz. vnt. dokumentų buvo užsakyti.

Toliau sėkmingai veikia vartotojų automatinio informavimo sistema, siunčianti elektroninius priminimus vartotojams apie tai, kad baigiasi dokumentų išdavimo laikas ir pasiūlymus automatiškai pratęsti išdavimo terminą.

Sėkmingai veikia 2023–2024 m. kaimų bibliotekose įdiegtas LIBIS skaitytojų aptarnavimo posistemis.

1. Bibliografinis informacinis vartotojų aptarnavimas.

2025 m. pabaigoje Molėtų SVB bibliotekų fondą sudarė 107 338 fiz. vnt. dokumentų 22 827 pavadinimais. VB fonde – 33 604 fiz. vnt. dokumentų 24 291 pavadinimu, kaimų bibliotekose – 73734 fiz. vnt. dokumentų 17179 pavadinimais.

Be periodinių leidinių, likęs dokumentų fondas pasiskirsto taip:

- SVB – 102 084 fiz. vnt., iš jų:
- VB – 33 172 fiz. vnt.
- kaimo bibliotekose – 69 012 fiz. vnt.

Periodinių leidinių fondas metų pabaigoje:

- SVB – 5254 fiz. vnt., iš jų:
- VB – 432 fiz. vnt.
- kaimo bibliotekose – 4722 fiz. vnt.

Per ataskaitinius metus VB dokumentų fondas sumažėjo 9840 fiz. vnt. (8,4 %). Sumažėjimo priežastys – dokumentai brango, peržiūrint fondus buvo atrinkti ir nurašyti neaktualūs ir susidėvėję dokumentai, panaikintas Žaugėdų kaimo bibliotekos fondas.

Viena iš bibliografinio aptarnavimo rūšių – nuolatinis bibliografinis informavimas ir konsultavimas, atsakant į vartotojų pateiktas užklausas. 2025 metais VB ir kaimo bibliotekose gauta 4132 užklaustos, iš jų įvykdytos 4017 užklausų (žiūrėti 6 lentelę).

5 lentelė. Informacinės užklauso.

Gauta užklauso Viso:		Įvykdyta užklauso Viso:		VB		Kaimo bibliotekose	
2025 metai	2024 metai	2025 metai	2024 metai	Gauta užklauso	Įvykdyta užklauso	Gauta užklauso	Įvykdyta užklauso
4132	3591	4017	3392	2691	2602	1441	1415

Užklauso temos buvo labai įvairios. VB lankytojai ieškojo informacijos visuomeniniais ir istorijos klausimais, apie kalbų mokymąsi ir pačią lietuvių kalbą, domėjosi ekonomikos tema bei politika, sveikatos temomis. Išliko populiarios užklauso kraštotyros klausimais. VB gavo 289 kraštotyros užklauso, atsakė – 289. Domėjimasis savo kraštu neblėsta.

2. Internetas.

Rajone yra 25 bibliotekos, turinčios prieigą prie interneto. Molėtų viešojoje ir visose kaimo bibliotekose yra įsteigti Viešosios interneto prieigos taškai.

Molėtų centralizuotame bibliotekų tinkle gyventojams buvo prieinami 84 viešosios prieigos kompiuteriai, visi su interneto prieiga. Vidutiniškai 13 vartotojų tenka 1 kompiuterizuota darbo vieta.

Dalyvaujant Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos ir Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos įgyvendinamame projekte „Gyventojų skatinimas išmaniai naudotis internetu atnaujintoje viešosios interneto prieigos infrastruktūroje“, VB ir visose kaimo bibliotekose įdiegtas kokybiškas interneto ryšys, atnaujintos kompiuterizuotos darbo vietos vartotojams: Lietuvos Nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos vykdomo projekto metu gauta 3 nešiojami ir 1 stacionarus kompiuteris. Bibliotekos lėšomis įsigytas 1 multifunkcinis spausdintuvas.

2025 m. bibliotekų sistemoje interneto paslaugomis naudojosi 1084 vartotojai, t. y. 28% visų registruotų vartotojų. Viešojoje bibliotekoje interneto paslaugomis naudojosi 211 vartotojų, t. y. 15,5 % visų vartotojų, kaimo bibliotekose – 873 vartotojai, t. y. 32 % visų vartotojų. Viešos prieigos interneto kreipčių (seansų) skaičius – 58 227, iš jų: VB – 14 534, kaimo bibliotekose – 43 693. Viešojoje ir kaimo bibliotekose teikiama bevielio interneto prieiga, kuria šiemet naudojosi 713 vartotojų, t. y. 66 % visų viešos interneto prieigos vartotojų.

Biblioteka ir toliau sėkmingai viešina savo veiklas bei teikia tam tikras paslaugas (informacijos suteikimas, užklauso ir pan.) naudojant socialinius tinklus Facebook ir Instagram. Bendrai 2025 m. pabaigoje socialiniuose tinkluose Molėtų viešoji biblioteka turėjo 9045 sekėjus, per metus čia buvo paskelbti 1929 įrašai, kurie buvo peržiūrėti 563 744 kartus.

Internetas dažniausiai buvo naudojamas asmeniniams poreikiams. Ypač moksleiviai ir studentai internetu naudojosi kaip informacijos šaltiniu ir kaip bendravimo priemone. Aktyviai

elektroninėmis paslaugomis naudojosi ir vyresnio amžiaus lankytojai. Prieiga prie interneto bibliotekose kasmet vasarą pasinaudoja turistai ir poilsiautojai. Paskutiniaisiais metais stebima auganti tendencija, kai vasaros sezono metu ar savaitgaliais į biblioteką ateina žmonės, norintys pasinaudoti bibliotekos skaityklomis, interneto ryšiu ir kompiuteriais dirbdami nuotoliu.

VB ir kaimo bibliotekos vasario mėnesį kvietė interneto vartotojus į Saugaus interneto savaitės renginius. Inicijatyvos tikslas – atkreipti dėmesį į aktualius skaitmeninius iššūkius, skatinti saugesnį, ypač vaikų ir jaunuolių, naudojimąsi internetu ir skaitmeninėmis technologijomis.

3. Kraštotyros darbas.

Kraštotyros darbas labai svarbus, siekiant išsaugoti ateinančioms kartoms, kas savita ir nepakartojama savame krašte. Todėl bibliotekos pagal galimybes stengėsi sukauptą kraštotyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis kultūros vertybėmis.

Pagrindinis 2025 m. kraštotyros darbas buvo susijęs su einamosios kraštotyros informacijos rinkimu, istorinio kraštotyros rašytinio paveldo kaupimu ir sklaida. 2025 m. VB kraštotyros fondą sudarė 2216 fiz. vnt. dokumentų. Per metus VB kraštotyros fondas pasipildė 125 fiz. vnt. dokumentų. Dalis gautų dokumentų yra parama – tai molėtiškių autorių, bibliotekos svečių dovanotos knygos. Skaitytojai apie naujai gautus kraštotyros dokumentus informuoti bibliotekos svetainės rubrikoje „Naujienos kraštotyros fonde“. Kraštotyros fonde iš viso yra 55 kraštotyros darbai. 2025 metais parengtas bibliotekos metraštis.

Viešojoje bibliotekoje saugomi 7 rankraščių fondai: poeto Remigijaus Gražio, kunigo Česlovo Kavaliausko, gydytojos, publicistės Teresės Tumėnaitės Paberalienės, kunigo Nikodemo Švogžlio Milžino ir kunigo Jono Žvinio, literatės Nijolės Navikienės. 2025 metais rankraščių fondas papildytas literatės Laimutės Kazlauskaitės Pacevičienės dokumentais. Šį fondą sudaro 72 saugojimo vienetai, 2051 lapas. Kunigo Jono Žvinio laišakai Kazimierui ir Rozalijai Čaplikams papildė kunigo Jono Žvinio fondą. Papildymą sudaro vienas saugojimo vienetas ir 13 lapų.

Bibliotekose kaupiami ir pildomi kraštotyros teminiai apylankai. 2025 metais šis fondas papildytas 1 nauju apylanku: „LR Seimo narys Šarūnas Birutis“.

Dėmesys buvo skiriamas virtualių rubrikų: „Kraštiečiai“, „Sukaktys ir jubiliejai“, „Molėtų kraštas spaudoje“, „Naujienos kraštotyros fonde“, „Kūryba“, talpinamų svetainėje www.moletai.rvb.lt, kūrimui ir pildymui. Rubrikos buvo sukurtos siekiant vartotojus supažindinti su Molėtų miesto ir rajono žymiais žmonėmis, įvykiais ir naujais dokumentais, straipsniais spaudoje apie Molėtų kraštą ir žmones. 2025 m. rubrikoje „Kraštiečiai“ papildyti ir atnaujinti 27 įrašai. Iš viso yra sukurti 176 personalijų įrašai.

Rubrikoje „Molėtų kraštas spaudoje“ sukurti 12 mėnesių įrašai. Iš viso per metus yra padaryti 396 (2024 m. – 426) nauji įrašai. Nepaisant to, kad per metus peržvelgti 349 leidiniai 54 pavadinimais, apie Molėtus, kraštiečius ir sąsajas su jais, informacijos ir straipsnių, susijusių su tuo, rasta mažiau. Sumažėjus popierinių periodinių leidinių pasikeitė ir prenumeruojamų leidinių skaičius bei leidinių apimtis ir periodiškumas.

Apie Molėtų kraštą ir jo žmones 2025 m. parašyta 62 (2024 m. – 90) didesnės ar mažesnės publikacijos, iš kurių parengta 11 literatūrinių puslapių, pristatant literatū kūrybą, tiek pat parengta skaitomiausių bibliotekos knygų apžvalgų, viešinta bibliotekos veikla rajono laikraštyje.

Viešajai bibliotekai įsijungus į LIBIS (Lietuvos integralios bibliotekų informacinės sistemos) Analizinės bibliografijos posistemį, į Nacionalinę bibliografijos duomenų bazę siunčiami kraštotyrimo pobūdžio įrašai, aprašant vietinį laikraštį „Vilnis“. Molėtų VB tęsia LIBIS kompiuterinio katalogo formavimą. Elektroniniame kataloge iš viso yra 64 935 bibliografiniai įrašai. Šiais metais katalogas pasipildė – 1384 naujais įrašais; iš jų – 690 analiziniais.

4. Kraštotyros fondo sklaida.

Biblioteka pagal galimybes stengiasi sukauptą kraštotyros fondą skleisti, supažindinti visuomenę su Molėtų krašto žymiais žmonėmis, kitomis kultūros paveldo vertybėmis. Daug VB ir kaimo bibliotekose organizuojamų renginių, kurie aprašyti ataskaitos dalyje – **Renginiai**, buvo skirti kraštiečių leidinių ir kūrybos darbų pristatymui, susitikimams su savo krašto žymiais žmonėmis. 2025 metais viešojoje bibliotekoje kraštotyros tematika organizuota 18 dokumentų parodų, skirtų savo krašto žymių žmonių personalijoms, kultūros paveldo vertybėms.

5. Mokamos paslaugos.

Molėtų rajono savivaldybės viešoji biblioteka teikia mokamas paslaugas šiais įkainiais:

1. Dokumentų kopijavimas, spausdinimas:
 - 1.1. A4 formato 80 g popierius, 1 vnt. – 0,05 €
 - 1.2. A4 formato 160 g popierius, 1 vnt. – 0,20 €
 - 1.3. A3 formato 80 g popierius, 1 vnt. – 0,10 €
2. Dokumentų kopijavimas, spausdinimas spalvotai:
 - 2.1. A4 formato 80 g popierius, 1 vnt. – 0,60 €
 - 2.2. A4 formato 160 g popierius, 1 vnt. – 0,90 €
3. Dokumentų skenavimas į PDF arba JPG formatą (į vartotojo laikmeną):
 - 3.1. A4 formato, 1 vnt. – 0,15 €
 - 3.2. A3 formato, 1 vnt. – 0,15 €
4. Dokumentų įrišimas iki A4 formato:

- 4.1. Iki 50 lapų – 1 €
- 4.2. Iki 100 lapų – 1,50 €
- 4.3. Iki 200 lapų – 2 €
5. Dokumentų laminavimas:
 - 5.1. A3 formato, 1 vnt. – 1,50 €
 - 5.2. A4 formato, 1 vnt. – 1 €
 - 5.3. A5 formato, 1 vnt. – 0,80 €
 - 5.4. A6 formato, 1 vnt. – 0,60 €
6. Bibliografinių sąrašų ir rodyklių pagal individualią užklausą sudarymas, 1 įrašas – 0,10 €
7. Dokumento kopijos atsiuntimas, 1 vnt. – kaina skaičiuojama pagal užsakymą įvykdžiusios bibliotekos mokestinius reikalavimus.
8. Leidybinės ar suvenyrinės produkcijos, susijusios su bibliotekos veikla, platinimas, 1 vnt. – savikaina (pagal apskaitos dokumentus).
9. Renginio aptarnavimo paslauga (su įranga):
 - 9.1. konferencijų salėje, 1 val. – 20 €
 - 9.2. skaityklose, 1 val. – 10 €

Mokamas paslaugas (dokumentų spausdinimas, kopijavimas, skenavimas) vartotojams teikė ir 24 kaimo bibliotekos.

Paslaugų apimtys VB vartotojams: padaryta 26 770 dokumentų kopijų.

Už mokamas paslaugas gauta 7615 EUR.

5. PROJEKTŲ RENGIMAS IR ĮGYVENDINIMAS SIEKIANT TOBULINTI PASLAUGAS

Ataskaitiniais metais VB ir kaimo bibliotekos dalyvavo įvairiuose konkursuose ir vykdė 2 kultūros projektus.

Projekto „Rašytojų rezidencijų programa „Parašyta Molėtų krašte“ metu Molėtų VB sudarė sąlygas devyniems profesionaliems rašytojams gyventi ir kurti Molėtų krašte 1 savaitę, susipažinti su vietos kultūriniu gyvenimu, bendrauti su kitais autoriais, vietos bendruomene, skaitytojais. Iš viso buvo sulaukta 15 paraiškų. Susitikimai su autoriais buvo atviri ir nemokami, rezidencijose sukurti tekstai buvo publikuojami Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos interneto svetainėje. Rezidencijose šiemet dalyvavo rašytojos Gabija Plukė, Rugilė Audenienė, Nida Timinskaitė, Salvija Vaičikonytė, Vitalija Maksvytė, Aistė Šopienė, Rūta Vyžintaitė-Lajienė, Agnė Cesiulė bei rezidencijų kuratorius, menotyrininkas Juozapas Blažiūnas. Projektu skatinamas

tarpkultūrinis dialogas ir profesionaliojo meno sklaida Molėtų rajone. Šis projektas, vykdomas jau ketvirtą kartą, džiugina jau susiformavusiomis tradicijomis, jis jau gerai atpažįstamas rašytojų ir bibliotekininkų bendruomenėse. Projekto vadovė – Skaidrė Repečkaitė. Projektą rėmė Lietuvos kultūros taryba. <https://moletai.rvb.lt/2025/11/13/moletu-kraste-baigesi-penктоji-rasytoju-rezidenciju-programa-kai-tyla-virto-kuryba/>

Molėtų VB vykdė projektą „**Virtuali filosofijos skaitykla**“. Šiuo projektu toliau buvo plečiama Molėtų viešosios bibliotekos virtualios filosofijos skaityklos paslauga. Naudojant kompiuterines technologijas ir suskaitmenintą bibliotekos fondų turinį, kitų skaitmeninius informacinius šaltinius, ši paslauga praturtino vartotojų (skaitytojų) laisvalaikį, gerino psichologinę, emocinę sveikatą. Dalyvavimas šioje skaitykloje ugdė dalyvių kritinį mąstymą bei skatino žmones skaityti, knygą naudoti kaip svarbų pirminį informacijos šaltinį. Virtualius susitikimus kuravo filosofė prof. dr. Lina Vidauskytė, nuolat skaitykloje dalyvavo bei paskaitą skaitė prof. dr. Tomas Sodeika, taip pat viešas paskaitas skaitė filosofai dr. Žilvinas Vareikis ir dr. Povilas Aleksandravičius. Projekto vadovė – Gintautė Šiaučiulė. Projektą rėmė Lietuvos kultūros taryba. <https://moletai.rvb.lt/2025/11/28/baigesi-8-asis-virtualios-filosofijos-skaityklos-sezonas/>

Viešoji biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo įvairių įstaigų vykdomuose projektuose.

Viešoji biblioteka partnerio teisėmis dalyvavo **Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos projekte „Literatūros ir kino dienos bibliotekoje“**. Molėtų viešosios bibliotekos konferencijų salėje vyko susitikimas su poetu Gintaru Grajausku. Autorius pristatė savo poezijos knygą „Vandens skonis“. Pristatymą moderavo kraštiečių, poetas, prozininkas, režisierius Alvydas Šlepikas. Taip pat vyko susitikimas su kino režisierė, scenariste, pedagoge Janina Lapinskaite. Režisierė dalinosi prisiminimais, kūrybinėmis patirtimis, rodė ištraukas iš filmų „Iš elfų gyvenimo“, „Venera su katinu“ ir „Venecijaus gyvenimas ir Cezario mirtis“.

<https://moletai.rvb.lt/2025/12/16/susitikimas-su-kino-rezisierė-janina-lapinskaite/>

Molėtų viešoji biblioteka partnerių teisėmis dalyvavo ir **Utenos A. ir M. Miškinių bibliotekos Aukštakalnio filialo vykdytame projekte „Atvira knyga“**. Bibliotekoje įvyko susitikimas su dailininke ir iliustruotoja Marija Giliova-Urbiete. Iliustruotoja pakvietė Molėtų pradinės mokyklos moksleivius pasinerti į paslaptinę knygų herojų kūrybos pasaulį, vaikai mokėsi, kaip gimsta knygų personažai – nuo pirmos idėjos iki spalvingos iliustracijos. Kartu su vaikais edukatorė kūrė naujus pasakų personažus, galvojo, kaip jie atrodo, ką jie mėgsta veikti, kokie jų charakteriai.

<https://www.facebook.com/MoletuVB/posts/pfbid02AuRHZqneeCz9qvMCrobHo7kb1yTfZVSJbnsXxPPQpqsVWdf3Q1p5QVSCUXhAqoHpl>

Molėtų viešoji biblioteka taip pat prisijungė **prie Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos dirbtuvių „Pats sau“ komandos projekto „Krapštalynas“**. Jo metu pusę metų vaikų

skaitykloje veikė mobilios kūrybinės dirbtuvės „Krapštalynas“. Projekto idėja – kompaktiškos, išsilankstančioje dėžėje sutalpintos dirbtuvės su būtiniausiomis kūrybos priemonėmis ir įrankiais. Naudodami antrines žaliavas, vaikai galėjo kurti įvairius dirbinius, pavyzdžiui, birbynes, magnetukus, ženklelius, užrašų knygeles, antspaudus ir kt.

<https://moletai.rvb.lt/2025/03/20/vaiku-skaitykloje-krapstalyno-dirbtuveles/>

Viešoji biblioteka ir kaimo filialai dalyvavo iniciatyvoje „Skaitymo iššūkis“, kuri koordinavo Lietuvos apskričių viešosios bibliotekos. Šia iniciatyva buvo siekiama skatinti visuomenės, ypač vaikų ir jaunimo, susidomėjimą knygomis, dalytis informacija apie vertingą literatūrą bei propaguoti skaitymą kaip laisvalaikio pomėgį.

Kaimo bibliotekos labai aktyviai dalyvavo projektuose, kuriuos vykdė kaimo bendruomenių centrai, bendrojo lavinimo mokyklos.

6. BIBLIOTEKOS ĮVAIZDŽIO FORMAVIMAS

Molėtų VB ir kaimo bibliotekos stengėsi formuoti modernios bibliotekos įvaizdį, informuoti krašto bendruomenę apie savo veiklą, propaguoti bibliotekų teikiamas paslaugas.

2025 m. biblioteka naudojo įprastas viešinimo formas: informaciją spaudoje, žiniasklaidoje, stenduose, bibliotekos interneto svetainėje, Facebook ir Instagram paskyrose, kituose interneto portaluose.

Rajono laikraštis „Vilnis“ anonsavo bibliotekų renginius naujienų skiltyse, juos skelbė ir rajono savivaldybės interneto portalas www.moletai.lt, regioninių naujienų platformos <https://www.etaplus.lt/moletu-rajonas>, www.regionunaujienos.lt, www.aina.lt, Molėtų turizmo ir verslo informacijos centras www.infomoletai.lt ir kt. Projektinės veiklos pristatytos ir respublikinėje žiniasklaidoje www.lrt.lt, žurnale „Tarp knygų“. Informacija dalintasi kultūriniuose portaluose www.rasytojai.lt, www.satenai.lt. Taip pat Molėtų VB veiklos bei projektai buvo pristatytos Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos interneto portale <https://www.pavb.lt/>.

2025 metais, kaip ir keletą metų iki tol, didžiausias ir greičiausias poveikis viešinant savo paslaugas ir veiklas buvo stebimas socialiniuose tinkluose, o ypač tinkle Facebook. Ši platforma buvo ypač patogi populiarinant naujas paslaugas, reklamuojant būsimus renginius, būtent per Facebook bibliotekai buvo pateikta daug užklausų įvairiomis temomis – tiek apie bibliotekos fondą, tiek apie dalyvavimą renginiuose ir edukaciniuose užsiėmimuose bei kt. Savo atskiras Facebook svetaines turi beveik visos rajono bibliotekos, kas padeda tikslingiau reklamuoti jų veiklą ir paslaugas bei gauti atgalinį ryšį iš skaitytojų, lankytojų, stebėtojų.

Viešosios bibliotekos iniciatyva Molėtuose toliau sėkmingai veikė trys lauko bibliotekėlės. Vieną bibliotekėlę skaitytojai ir praeiviai gali rasti šalia Molėtų sveikatos centro esančioje ežero pakrantėje (šalia Vilniaus ir M. Apeikytės gatvių), antrą – Molėtų miesto sodininkų bendrijoje „Pavasaris“, o trečią – Molėtų miesto sodininkų bendrijoje „Siesartis“. Taip siekiama suburti žmones savišvietai, laisvalaikio skaitymui, bendravimui. Žmonės gali iš bibliotekėlės išsirinkti norimą knygą, kurią perskaitę grąžina arba pasilieka sau. Bibliotekėles taip pat pildo patys žmonės dalindamiesi savo jau perskaitytomis knygomis. Tokiu būdu tarp skaitytojų vyksta mėgstamos literatūros mainai.

VB ir beveik visos kaimo bibliotekos turi stendus, kuriuose skelbiama informacija apie bibliotekų vykdomus projektus, organizuojamus renginius, bibliotekų paslaugas.

Prie solidaus Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos įvaizdžio formavimo prisideda ir 2023 m. bibliotekos pradėta leidybinė veikla. Išskirtiniai 2023–2024 m. bibliotekos išleisti leidiniai „Molėtų krašto istorinės atodangos“, „Nuo zacirkos iki lydekos: tradiciniai Molėtų krašto patiekalai“ ir 2025 m. pradžioje pasirodžiusi Gintauto Šeikio knyga „Alantos krašto istorijos. Įvykiai ir žmonės“ prisideda ne tik prie Molėtų krašto kultūros paveldo populiarinimo, bet ir iliustruoja kryptingą bei kompetentingą bibliotekos veiklą šioje srityje. Šios knygos dažnai dovanojamos Molėtų rajono savivaldybės atstovų, norint reprezentuoti Molėtų kraštą.

7. DOKUMENTŲ FONDAS.

1. Fondo būklė.

Molėtų SVB bibliotekų fonde yra 107 301 fiz. vnt. dokumentų 22 827 pavadinimais. (žr. 7 lentelę).

6 lentelė. Molėtų SVB dokumentų fondas.

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo dydis		Fondo dydis (be periodinių leidinių)		Iš jų:				Periodiniai leidiniai	
		Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	%	Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Fiz. vnt.	%
						Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%		
1.	Molėtų VB sistemoje	107301	22827	102084	95,1	75417	73,9	26667	26,1	5254	4,9
2.	VB	33567	24291	33035	98,4	20296	61,4	12776	38,6	532	1,6
3.	Kaimo Filialuose	73734	17179	69012	93,6	55121	79,9	13891	20,1	4722	6,4

Per ataskaitinius metus VB sistemoje dokumentų fondas sumažėjo 9840 fiz. vnt. (8,4 %).

Sumažėjimo priežastys – dokumentai brango, peržiūrint fondus buvo atrinkti ir nurašyti neaktualūs ir susidėvėję dokumentai, panaikintas Žaugėdų kaimo bibliotekos fondas.

Rajono 1 gyventojui tenka 6,6 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų : mieste: 6,1 fiz. vnt.; kaime: 6,9 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,5 fiz. vnt. naujai gautų dokumentų. Iš jų: mieste: 0,3 fiz. vnt.; kaime: 0,6 fiz. vnt.

Rajono 1 gyventojui tenka 0,3 fiz. vnt. periodinių leidinių. Iš jų: mieste: 0,1 fiz. vnt.; kaime: 0,4 fiz. vnt.

1 vartotojui tenka 26,4 fiz. vnt. dokumentų. Iš jų: mieste: 24,7 fiz. vnt.; kaime: 27,2 fiz. vnt.

1 vartotojui tenka 1,3 fiz. vnt. periodinių leidinių. Iš jų: mieste: 0,4 fiz. vnt.; kaime: 1,7 fiz. vnt.

2. Dokumentų gautis.

2025 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekų fondai pasipildė 8166 fiz. vnt. dokumentų, 1050 naujų pavadinimų. Apie fondų papildymą SVB sistemoje pagal žr. 8 lentelę.

7 lentelė. Molėtų SVB dokumentų gautis.

Eil. Nr.	Biblioteka	Dokumentų gautis 2024 m. (iš viso)			Dokumentų (be periodinių leidinių)		Grožinė literatūra		Šakinė literatūra		Periodinių leidinių	
		Fiz. vnt.	Pav.	% fonde	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.	Fiz. vnt.	Pav.
1.	Molėtų VB Sistemoje	8166	1050	7,6	2937	982	2398	784	539	198	5229	68
2.	VB	1402	814	4,2	895	754	670	569	225	185	507	60
3.	Kaimo Filialuose	6764	560	9,2	2042	511	1728	409	314	102	4722	49

2025 m. Molėtų SVB sistemos dokumentų fondų papildymas pagal dokumentų rūšis žr. 9 lentelę.

8 lentelė. Molėtų VB fondų papildymas pagal dokumentų rūšis (2025 m.).

Eil. Nr.	Bibliotekos pavadinimas	2025 m. iš viso gauta:										1 filialas vidutiniškai gavo		Naujų dokumentų procentas fonde		
		Knygos		Serialiniai leidiniai		Gars./reg.		Elektron. leid.		Kitų dok.		Fiz. vnt.	Pav.	Tinklo-se	VB	Kaimo fil.
		Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%					
1.	Molėtų VB sistemoje	2858	35	5229	64	0	0	0	0	79	1	292	130	7,6	4,2	9,2

2025 metais dokumentų gautis buvo 105 fiz. vnt. mažesnė negu 2024 metais. Dokumentų gautis sumažėjo, nes 2025 metais mažiau gavome dovanotų knygų, dokumentai brango.

Kultūros ministerijos skirtomis lėšomis įsigyta 1640 fiz. vnt. dokumentų, 551 naujas pavadinimas.

Molėtų rajono savivaldybės skirtomis lėšomis įsigyta 4782 fiz. vnt. periodinių leidinių, 30 pavadinimų.

Paramos gauta – 1268 fiz. vnt. dokumentų, 429 naujais pavadinimais.

Neprenumeruojamų periodinių leidinių gauta – 446 fiz. vnt., 38 pavadinimais.

Organizacinių leidinių į fondus padalyta – 28 fiz. vnt, 1 pavadinimu.

Iš 2 % nuo pajamų mokesčio pirka – 2 fiz. vnt. 1 pavadinimu.

Vidutiniškai 1 kaimo filialas gavo 294 fiz. vnt. dokumentų, 119 pavadinimais. Atsižvelgiant į gyventojų ir vartotojų skaičių mažiausiai dokumentų teko Arnionių, Girsteitiškio ir Levaniškių filialams.

Per metus gauti 68 pavadinimai periodinių leidinių. 1 kaimo filialui teko vidutiniškai 12 pavadinimų.

2025 metais Molėtų SVB tinklo bibliotekos gavo dokumentų už 30 699,43 €.

Vienam gyventojui teko 1,9 € dokumentams įsigyti.

Vienam vartotojui teko 7,54 € dokumentams įsigyti.

1000 gyventojų dokumentų įsigijimui tenka: 1897 €.

Molėtų rajono savivaldybės skirtų lėšų periodinių leidinių prenumeratai išleista 13 499,58 €.

Vienam gyventojui tenka 0,83 € dokumentams įsigyti iš savivaldybės lėšų.

Vienam vartotojui tenka 3,32 € dokumentams įsigyti iš savivaldybės lėšų.

Kultūros ministerija dokumentams įsigyti skyrė 21 312 €. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimą pagal tiekėjus žr. 10 lentelę.

9 lentelė. Kultūros ministerijos lėšų panaudojimas.

Pagal tiekėjus	Lėšos (EUR)
UAB „Alma littera sprendimai“	7098,87
UAB „BALTO“ leidybos namai	6143,57
UAB „Tyto alba“	1864,19
UAB „Baltų lankų“ leidyba	1703,64
UAB „Jotema“	1650,39
UAB „Sofoklis“	770,53
UAB „Lectio divina“	419,72
UAB „Nieko rimto“	371,83
UAB „Kitos knygos“	294,84
VŠĮ „Terra Publica“	220,21

UAB „Svajonių knygos“	196,95
Lietuvos rašytojų sąjungos leidykla	169,29
K. Mickevičiaus leidykla „Briedis“	145,52
UAB „Vagos prekyba“	106,79
VŠĮ „Gelmės“	104,66
Asociacija „Slinktys“	51,00

Vienam gyventojui teko 1,32 € dokumentams įsigyti iš Kultūros ministerijos lėšų.

Paramos būdu gautos knygos įkainuotos 8784,43 €.

Vidutinė įsigyto dokumento kaina – 10,45 €.

3. Dokumentų nurašymas.

Per praėjusius metus nurašyta 18 006 fiz. vnt. dokumentų 2395 pavadinimais. Iš jų:

- VB – 623 fiz. vnt. 520 pavadinimais;
- Kaimo filialai – 12 300 fiz. vnt., 2151 pavadinimu.

Dokumentų nurašymo priežastys:

- 8679 fiz. vnt. – susidėvėję dokumentai;
- 5083 fiz. vnt. – neaktualaus turinio dokumentai.
- 1244 fiz. vnt. – prarasti (negražinti, neteisėtai pasisavinti) dokumentai.

2025 metų gauties ir nurašymo palyginimas:

- Gauta – 8166 fiz. vnt.
- Nurašyta – 18006 fiz. vnt.
- Skirtumas – 9840 fiz. vnt.

Šiais metais dokumentų nurašymas padidėjo (4811 fiz. vnt. daugiau negu 2024 m.), nes 16-oje kaimo bibliotekų vyko fondų patikrinimai, kurių metu buvo atrinkti ir nurašyti susidėvėję bei dingę iš atvirų fondų dokumentai, panaikintas Žaugėdų kaimo bibliotekos fondas.

4. Fondo panaudojimas.

Fondų apyvarta SVB bibliotekose yra nedidelė – 0,97; VB – 1; kaimo filialuose – 0,95.

Jau keletą metų fondų apyvarta nesikeičia. Mažą apyvartą ir toliau sąlygoja objektyvūs faktoriai: nuolat senstantys dokumentų fondai, lėšų trūkumas, mažas fondų papildymas naujais dokumentais.

VB nėra dokumentų saugyklos ir mainų fondų.

Fondo panaudojimo koeficientą žr. 11 lentelę.

11 lentelė. Fondo panaudojimo koeficientas (2025 m.).

Eil. Nr.	Biblioteka	Fondo panaudojimo koeficientas								
		Grožinė literatūra			Dalykinė literatūra (be periodinių leidinių)			Periodiniai leidiniai		
		Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas	Fonde sudaro %	Išduoties %	Panaudojimo koeficientas
1.	Molėtų VB sistemoje	72,5	55,78	0,77	27,5	6,02	0,22	4,4	38,2	8,68
2.	VB	65	75,7	1,16	35	10,2	0,29	1,1	14,1	12,81
3.	Kaimo filialuose	75,6	46,2	0,61	24,4	4,2	0,17	5,6	49,6	8,85

5. Skaitmeninimas.

Nuo 2017 metų viešoji biblioteka įsitraukė į skaitmeninimo veiklas – pradėjo skaitmeninti viešosios bibliotekos rankraščių fonde saugomus įvairaus pobūdžio rankraštinius dokumentus: spaudinius, žymių žmonių kūrybinės veiklos dokumentai ir pan.

2025 metais skaitmenintas kunigo Nikodemo Milžino Švogžlio rankraštinis fondas. Suskaitmeninta šeši objektai, 565 vaizdai. Skaitmeninimas tęsiamas toliau, skaitmeninamas kunigo Jono Žvinio rankraštinis fondas.

Kraštotyros skaitykloje saugomi rankraštiniai dokumentai, didžiausią susidomėjimą kelianti krašto kultūros paveldo dalis, yra prieinama virtualioje erdvėje. Suskaitmeninti dokumentai viešinami Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos svetainėje www.moletai.rvb.lt. Kiti suskaitmeninti vaizdai laikomi darbo kompiuteryje, Google diske.

Tęsiamas laikraščio „Tarybiniu keliu“ skenavimas.

Per 2025 m. Informacijos skaitykloje suskaitmeninti 394 objektai, 2117 vaizdų. 1552 vaizdai patalpinti bibliotekos svetainėje (laikraštis „Pirmyn“). Skaitmeninimas tęsiamas toliau, skaitmeninamas 1971 m., 1972 m., 1973 m. „Pirmyn“ laikraštis.

6. Fondo populiarinimas.

Informacijos išteklių formavimo skyrius nuolat informuoja skaitytojus apie naujas knygas. Bibliotekos svetainės rubrikoje „Naujos knygos“ patalpinta 16 knygų sąrašų su anotacijomis. Iš jų: „Naujos užsienio autorių knygos“ – 9 sąrašai bei „Nauji lietuvių autorių kūriniai“ – 7 sąrašai.

Informacija apie naujas knygas vaikams patalpinta rubrikoje „Skaitomiausios knygos“: parengta 9 knygų sąrašai su anotacijomis.

8. DARBAS SU SKAITYTOJ AIS VAIKAIS

1. Vartotojai.

SVB sistemos bibliotekose skaitė 840 vaikų iki 13 m. imtinai (2024 m. – 847). VB skaitė 366 (2024 m. – 274), kaimo bibliotekose – 474 (2024 m. – 573).

2. Dokumentų išduotis ir skaitomumas.

Dokumentų išduotis vaikams viešojoje bibliotekoje didėjo, kaimo bibliotekose – mažėjo (žr. lentelę nr. 12).

Lentelė Nr. 10. Dokumentų išduoties vaikams pokytis (2024-2025 m.)

		Išduota dokumentų						
		Viso (fiz. vnt.)			Iš jų:			
		2025 metai	2024 metai	Skirtumas	Vietoje		Į namus	
					Fiz. vnt.	%	Fiz. vnt.	%
1.	Molėtų VB sistemoje	19380	23297	-3917	2784	14,4	16596	85,6
2.	VB	10356	9051	1305	848	8,2	9508	91,8
3.	Kaimo bibliotekose	9024	14246	-5222	1936	21,5	7088	78,5

3. Renginiai vaikams.

2025 metais SVB sistemos bibliotekose vaikams suorganizuoti 254 renginiai ir 140 edukacinių užsiėmimų. Renginiai vaikams sudaro 33 % visų renginių. Kiti duomenys apie renginius vaikams lentelėje (žr. 13 lentelę).

Lentelė Nr. 11. Renginiai vaikams (2025 m.).

Eil. Nr.		Organizuota renginių					Renginių lankytojų skaičius
		Viso	Iš jų:			Edukaciniai užsiėmimai	
			Žodiniai	Parodos			
1.	Molėtų VB sistemoje	254	199	55	140	4950	
2.	VB	96	78	18	61	1899	
3.	Kaimo bibliotekose	158	121	37	79	3051	

VB ir kaimo bibliotekos organizavo šviečiamojo kūrybinio pobūdžio renginius, kaip vaiko saviraiškos, kūrybiškumo skatinimo ir ryšio su bendruomene stiprinimo priemonės: naujų knygų pristatymus, garsinių skaitymų popietes, konkursus, edukacines keliones, edukacinius užsiėmimus,

įvairių svarbių datų minėjimus ir pan.

Tradiciškai biblioteka dalyvavo vasaros skaitymo iššūkyje „Vasara su knyga“, kaip ir kasmet jaunieji skaitytojai aktyviai priėmė šį iššūkį. Vyko skaitymai bibliotekose bei netradicinėse erdvėse: prie ežero, parke ir kt. Tradiciškai organizuota ir Saugėsio interneto savaitei skirta viktorina bei Europos kalbų diena skirta edukacija, kartu su Molėtų kultūros centru dalyvauta Vaikų dienos šventėje „Šeimadienis“.

Vasario 16–Kovo 11 dienomis bibliotekoje buvo organizuojamos Lietuvos dienos, kurių metu Vaikų skaitykloje vyko skaitymai, edukacijos–viktorinos „Aš – lietuvis“ bei „Pažink Molėtų kraštą“.

Tradiciškai organizuoti Šiaurės šalių literatūros savaitės renginiai, kuriuos vienijo šių metų tema – „Vienybė“.

Taip pat Molėtų viešoji biblioteka dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos dirbtuvių „Pats sau“ komandos projekte, kurio metu visą pusmetį vaikų skaitykloje buvo įsikūrusios mobilios kūrybinės dirbtuvėlės „Krapštalynas“. Projekto esmė – dirbtuvės, telpančios išsilankstančioje dėžėje, kurioje sudėtos reikalingiausios priemonės ir įrankiai kūrybai. Su antrinėmis žaliavomis vaikai galėjo pasigaminti įvairius daiktus (pvz., birbynę, magnetuką, ženklelį, užrašų knygelę, antspauduką ir kt.).

„Ant skraidančio pasakų kilimo“, „Dvylika brolių juodvarniais lakstančių“, „Apie molį ir Molėtų“, „Vaikų atradimai Molėtų krašte“, „Keliauk po biblioteką su Molinuke“ – tai tradiciniai edukaciniai Molinukės užsiėmimai vaikams, kurie vyko ir 2025 metais. Molinukė kvietė vaikus į skaitinius „Kartu paskaitykime knygelę“, „Astridos Lindgren kūryba“, kt.

Molinukė dalyvavo Vilniaus knygų mugėje „Kukutis eina į knygų mugę“, pristachiusi edukaciją „Vaikų atradimai Molėtų krašte“, kurioje pristatyta etninė kultūra ir kultūros paveldas per iš Molėtų krašto kilusių rašytojų P. Tarasenos ir A. Pivoro kūrybą.

Molėtų miesto šventėje „Tarp žvaigždžių ežerų“ bibliotekos erdvėje lankytojai galėjo susipažinti su istoriniu-mitologiniu Molėtų krašto žemėlapiu, kurti savas mitologines būtybes piešiant ant stiklo.

Molėtuose kultūros festivalyje „Išlaisvink meną savyje!“ Molinukė visus mažus ir didelius kvietė išlaisvinti kūrybą M.K. Čiurlionio tapybos darbuose, atrasti meną, muziką ir literatūrą jungiančias gijas.

2025 metais vis dažniau Vaikų literatūros skaitykloje lankėsi Molėtų ikimokyklinio ugdymo įstaigų auklėtinių grupės. Dažnai šie apsilankymai būdavo periodiški (kartą per dvi savaites ar mėnesį), ugdantys vaikų įproti keliauti į biblioteką, ten išsirinkti knygas, o jas perskaičius – gražinti. Vienas svarbiausių aspektų – savarankiškumo ugdymas. Apsilankymų bibliotekoje metu vaikai taip pat dalyvaudavo edukaciniuose užsiėmimuose ir garsiniuose skaitymuose su Molinuke,

kitose veiklose. Glaudžiai bendradarbiaujama ir su kitomis švietimo įstaigomis: Molėtų pradinė mokykla, progimnazija, Molėtų kultūros centru, Alantos ir Giedraičių gimnazijomis, Utenos rajono bibliotekomis. Vaikų skaitykla sulaukė svečių ir iš kitų miestų: Vilniaus Taikos progimnazijos, Visagino „Gerosios vilties progimnazijos“ bei vasaros stovyklos „Magėlanas“.

Lego robotikos savaitgaliai 2025 m. sulaukė itin didelio dėmesio: čia ateina šeimos su skirtingo amžiaus vaikais. Lego robotikos savaitgalio metu vaikai su tėveliais konstruoja Lego modelius ir juos programuoja.

Vaikams visada smagu, įdomu ir naudinga susitikti su knygų kūrėjais, iliustruotojais, leidėjais.

Kraštietė, molėtiškė Gintarė Ruzgė bibliotekos mažiesiems skaitytojams pristatė savo pirmąją vaikišką knygą „Vėžliukas Totis ir širdelių magija“.

Vasarą Molėtų skulptūrų parke „Stalo teatras“ parodė unikalų spektaklį „Mergaitė su šau(kš)tuvu“. Molėtų skulptūrų parke įvyko net du spektaklio seansai.

Lietuvos apskričių viešųjų bibliotekų organizuojama iniciatyva „Tėčiai skaito vaikams“, keliaujanti per Lietuvą, pasiekė ir Molėtų bibliotekos mažuosius skaitytojus. Bibliotekoje vykusio renginio metu atlikėjas Deividas Norvilas skaitė Justino Marcinkevičiaus knygą „Grybų karas“ ir Julia Donaldson bei Axel Scheffler istoriją „Grufas“.

Molėtų viešoji biblioteka partnerių teisėmis dalyvavo ir Utenos A. ir M. Miškinių bibliotekos Aukštakalnio filialo vykdytame projekte „Atvira knyga“. Bibliotekoje vyko kūrybinės dirbtuvės „Iliustracijų pasaulyje: knygos personažo kūrimas“ kartu su dailininke ir iliustratore Marija Giliova-Urbiete.

Ypatinga proga vaikams buvo susitikti su šiuo metu populiariausiu vaikų rašytoju Tomu Dirgėla. Pradinės mokyklos trečiokai išgirdo rašytojo vaikystės nuotykius, išdaigas, rašytojas atsakė į vaikų užduotus klausimus.

Kaimų bibliotekose, turinčiose gausenį skaitytojų vaikų skaičių, ir visus metus nuolat vyko įvairios veiklos vaikams: edukaciniai ir kūrybiniai užsiėmimai pagal literatūrinius kūrinius, kartu perskaitytas knygas, filmų peržiūros ir garsiniai skaitymai, vasaros skaitymai netradicinėse erdvėse, įsimintinų datų paminėjimai (Pusiaužiemis, Valentino diena, Vasario 16-oji, Kovo 11-oji, Žemės diena, Šeimos diena, nauji mokslo metai, Šiaurės šalių literatūros savaitė, Adventas, Kalėdos ir kt.).

Giedraičių bibliotekoje priešmokyklinio amžiaus vaikai dalyvavo rytmetyje „Pergalės šviesa“, skirtame Sausio 13-ajai paminėti.

Giedraičių bibliotekoje taip pat mažiesiems skaitytojams nuolat organizuojami sensoriniai skaitymai, kurių metu ne tik klausytasi kūrinių, bet ir atliktos įvairios užduotys pagal N. Kovaliovos

„Meškis ir žąsis“, N. Mosat „Vienas, du, trys“, E. Mieželaičio „Zuikis Puikis“ bei kitas knygeles. Vaikai aktyviai įsitraukė į edukacines veiklas „Lietuvos laisvė“, „Paukščiai, paukščiai“, „Adventiniai vainikai“. Taip pat bibliotekoje nuolat vyksta garsiniai skaitymai, kuriuos lydi kūrybinės dirbtuvės. Priešmokyklinukai ir pradinių klasių mokiniai skaitė bei aptarė S. Dirgelienės „Otis eina pas vaikų gydytoją“, A. Kiudulaitės „Maksas ir 92 musės“, D. Zavedskaitės „Lietus ir skafandras“, J. Zykutės „Spyglys“ ir kitus kūrinus.

Giedraičių biblioteka dalyvavo projekte „Kartu paskaitykime knygelę“, kurio metu vaikai skaitė, iliustravo ir inscenizavo rašytojos Evelinos Daciūtės kūrybą.

Daugelyje bibliotekų taip pat paminėta Šiaurės šalių literatūros savaitė, kurios tema – „Vienybė“. Renginio metu vaikai susipažino su Šiaurės šalimis, jų literatūra, skaitė B. Oskarsson kūrinį „Šuo, katė ir pelė“, diskutavo apie draugystę ir vienybę, dalyvavo kūrybinėse dirbtuvėse, gamino knygų skirtukus.

Alantos bibliotekoje vyko Lietuvių kalbos savaitei skirta viktorina penktokams „Moki žodį – žinai kelią“. Taip pat čia aktyviai veikia jaunųjų knygnešių būrelis – mokinės lanko senelius ir neįgaliuosius, pristato knygas bei skatina skaitymą.

Velykų laikotarpiu Giedraičių bibliotekoje vyko kūrybinės dirbtuvės „Saulutė ritas. Jau greit Velykos!“. Taip pat organizuotos edukacinės veiklos darželinukams: skaityta I. Zaleckienės „Kapt, kapt, kapt“, R. Scot „Katinėlis Juodis. Noriu ledų“, E. Carle „Labai alkanas vikšrelis“, vaikai dalyvavo judriuose ir muzikiniuose užsiėmimuose.

Ketvirtų klasių mokiniai Giedraičių bibliotekoje dalyvavo „Nepatogaus kino“ edukacijoje, kurios metu žiūrėjo filmus „Roko ir Noja“ bei „Enzo pyksta“ ir diskutavo apie emocijas, draugystę bei šeimos pokyčių poveikį vaikų kasdienybei.

Joniškio ir Videniškių bibliotekose paminėta Tarptautinė vaikų knygos diena – vyko garsiniai Hanso Kristiano Anderseno pasakų skaitymai.

Balninkų bibliotekoje organizuoti susitikimai ir edukacijos: vaikai susitiko su kraštiete Šarūne Katinaite, mokėsi praktinių išgyvenimo gamtoje įgūdžių.

Daugelis gausesnį vaikų skaitytojų būrį turinčių bibliotekų taip pat dalyvavo edukacijoje „Pažintis su Lego robotukais“, kurios metu susipažino su konstravimu ir programavimo pagrindais. Šias edukacijas vedė Molėtų viešosios bibliotekos vyriausiosios bibliotekininkės.

Dapkūniškių, Balninkų, Giedraičių ir Joniškio bibliotekų vaikai dalyvavo Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos organizuotose nuotolinėse dirbtuvėse „Pats sau“, kuriose kūrė koliažus, robotines konstrukcijas ir raktų pakabukus.

Dapkūniškių bibliotekoje Šiaurės šalių literatūros savaitė paminėta renginiu „Skaitymo balsu valandėlė“, taip pat vyko kūrybinės dirbtuvės „Nykštukų gaminimas“.

Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekoje organizuotos garsinio skaitymo ir kūrybinės popietės

vaikams.

Inturkės bibliotekoje vyko Kalėdinis šventinis susitikimas „Švenčių laukimo spindesy“.

Levaniškių bibliotekoje nuolat rengiamos popietės, edukacijos, parodos. Vaikai ypač pamėgo kino popietes „Tuzinas“, kurių metu žiūri klasikinius animacinius filmus.

Suginčių bibliotekoje organizuojamos bibliografinės pamokos ir naujų knygų pristatymai pradinėjų klasių mokiniams, vyksta popietės darželinukams, rengiamos parodos, konkursai ir įvairūs renginiai. Visi Alantos gimnazijos Suginčių skyriaus mokiniai aktyviai naudojami bibliotekos paslaugomis ir skaito knygas.

Žalvarių bibliotekoje surengta kalėdinė šventė „Šventinė magija su Kalėdų Seneliu“, subūrusi gausų bendruomenės narių būrį. Renginio metu vaikus linksmino Giedraičių krašto dramos būrelio personažai, vyko žaidimai ir šventinė programa.

4. Informacinis darbas.

Viešosios bibliotekos vaikų literatūros fondas yra suvestas į LIBIS elektroninį katalogą. Korteliniai abėcėlinis ir sisteminis katalogai yra suredaguoti ir nebepildomi. Viešojoje bibliotekoje pildomas tik LIBIS elektroninis bibliotekos katalogas. Korteliniai katalogai nuo 2010 metų nepildomi ir kaimo bibliotekose.

2025 metais VB ir kaimo bibliotekose daug dėmesio skirta skaitymo ir bibliografinėi kultūrai ugdyti. Tiesa, mokymų formatą paskutiniaisiais metais pakeitė edukacinių užsiėmimų ir viktorinų formatas, kuris vaikams yra priimtinesnis dėl žaismingumo, lengvesnės ir geriau įsiminti informaciją padedančios turinio pateikimo formos.

Nemažai renginių, skirtų vaikų informacinių gebėjimų ugdymui, organizuota kaimo bibliotekose: įvairioms vaikų ir moksleivių amžiaus grupėms vyko bibliografinės pamokėlės kaip naudotis informaciniais leidiniais, vykdyti teisingą saugią informacijos paiešką internete bei kaip naudotis bibliotekos elektroniniu katalogu.

5. Fondo formavimas.

2024 m. VB vaikų literatūros dokumentų fondas pasipildė 280 vnt. dokumentų 210 pavadinimų. Iš jų: knygų – 240 fiz. vnt. dokumentų; serialinių leidinių – 40 fiz. vnt. dokumentų. Daugiausia knygų vaikams gavo Alantos biblioteka ir Giedraičių biblioteka, kurioms be kita ko daug knygų dovanojo kraštiečiai, kiti rėmėjai.

Vidutiniškai 1 kaimo biblioteka gavo po 1-2 pavadinimus periodinių leidinių vaikams.

VB sistemoje buvo 3 kaimo bibliotekos, kurios atliko bendrojo lavinimo mokyklų bibliotekų funkcijas.

9. METODINĖ VEIKLA

1. Metodinė veikla.

Viešosios bibliotekos administracija organizavo seminarus, darbuotojų pasitarimus bei mokymus. Jais buvo siekiama didinti darbuotojų iniciatyvumą ir kūrybiškumą, taip pat didesnio rajono bibliotekų veiklos meistriškumo, darbuotojų profesionalumo, paslaugų vartotojams bei komunikacijos kokybės gerinimo.

VB kraštotyros skaityklos darbuotoja Nijolė Pereckienė parengė „2025 metų žymių datų kalendorių“ ir išsiuntė el. paštu VB padaliniams.

2025 m. VB kartu su kaimo bibliotekomis dalyvavo Nacionalinėje Lietuvos bibliotekų savaitėje. Bibliotekų darbuotojams tai gera proga ne tik pristatyti savo veiklas, savo bibliotekų išskirtinumą, bet ir pamatyti kolegų iš kitų Lietuvos bibliotekų veiklas, pasidalinti patirtimi, pasisemti gerosios patirties. Nacionalinės Lietuvos bibliotekų savaitės proga organizuotoje konferencijoje „Biblioteka 24/7“ Molėtų VB ir kaimų bibliotekų darbuotojai dalyvavo tiek gyvai (Šiaulių apskrities Povilo Višinskio viešojoje bibliotekoje), tiek nuotoliu (vyko tiesioginė renginio transliacija).

2. Bibliotekininkų profesionalumo ugdymas.

Per ataskaitinius metus organizuota: 4 seminarai, 8 pasitarimai, 2 metodinės išvykos į Kauno apskrities viešąją Ažuolyno biblioteką ir Vilniaus rajono savivaldybės Centrinės bibliotekos Glitiškių struktūrinį padalinį.

VB direktorės pavaduotoja A. Jasaitienė skaitė pranešimą tema „2024 metų bibliotekos veiklos rodikliai“. Ji apžvelgė 2024 m. bibliotekos veiklą, kuri lemia naujų bibliotekos paslaugų atsiradimą, prieinamumą rajono gyventojams ir jų plėtrą. Ji trumpai aptarė bibliotekos savišvietos, kultūrinės, edukacinės, socialinės ir laisvalaikio organizavimo funkcijų veiklas mieste ir kaime.

Taip pat A. Jasaitienė pristatė bibliotekų veiklos rodiklius, kurie padeda vertinti institucijos veiklą įvairiais aspektais – paslaugų ar produktų kūrimui skirtus išteklius, procesus, atliktos veiklos rezultatus, veiklos trumpalaikį ir ilgalaikį poveikį tam tikroms vartotojų grupėms ar visuomenei apskritai.

2025 metais viešosios bibliotekos darbuotojų pasitarimuose buvo svarstomi šie klausimai:

- naujos bibliotekos veiklos, iniciatyvos,
- renginių organizavimas,
- bibliotekos paslaugų kokybės gerinimas,
- darbuotojų kvalifikacijos kėlimas,
- projektų rengimas ir dalyvavimas įvairiuose konkursuose,

- bibliotekos naujų dokumentų rengimas,
- bibliotekininkų metodinės išvykos,
- naujo inventoriaus, reikalingo bibliotekos veiklai, bibliotekininkams, įsigijimas.

3. Praktinės metodinės pagalbos teikimas kaimo filialuose.

2025 m. į kaimo bibliotekas išvykta 15 kartų, aplankyta 13 kaimo bibliotekų. Į išvykas dažniausiai vyko kompiuterių priežiūros specialistas A. Balanda, metodininkė N. Pereckienė, kiti VB specialistai. Išvykų tikslai – geriau įsigilinti į bibliotekose esamas problemas, numatyti priemones joms spręsti. Išvykos buvo skirtos darbo patikrai, konsultacijoms ir praktinei pagalbai vietoje. Buvo reikalinga viešosios bibliotekos darbuotojų pagalba suteikiant praktinę pagalbą bibliotekininkams dokumentų fondų formavimo, sustatymo ir tvarkymo klausimais, taip pat kai kuriose bibliotekose buvo reikalinga pagalba optimizuojant inventoriaus išdėstymą bibliotekos erdvėje, dažnai prireikta kompiuterių specialisto pagalbos.

Viena svarbiausių išvykų: Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekos fondo patikrinimas ir perdavimas keičiantis darbuotojui (nauja darbuotoja – Jolita Šadeikienė).

Profesionalūs bibliotekininkai, neturintys bibliotekininkystės, informacijos mokslų išsilavinimo, apmokomi ne tik darbo vietoje, bet ir įgyja profesijos įgūdžių VB skyriuose. Įvairios konsultacijos ir rekomendacijos buvo teikiamos telefonu, elektroniniu paštu, internetu („Teams“ programa).

10. PERSONALAS

1. Struktūros tobulinimas ir pokyčiai savivaldybės viešojoje bibliotekoje.

Vadovaujantis Molėtų rajono savivaldybės tarybos 2025 m. sausio 30 d. sprendimu Nr. B1-32 „Dėl Molėtų rajono savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatų patvirtinimo“, 2025 m. vasario 28 d. uždaryta Žaugėdų biblioteka, kuri dėl vidaus ir išorės veiksnių įtakos, lėšų poreikio infrastruktūrai gerinti, tapo neperspektyvi.

Atleisti du nuolatiniai darbuotojai:

- Rūta Dikinytė – Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė;
- Danutė Žukovienė – Bekupės bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė;

Priimti trys darbuotojai:

- Jolita Šadeikienė – Elvyros Satkūnaitės vardo bibliotekos vyresnioji bibliotekininkė;
- Giedrius Mikutavičius – Ūkvedys;
- Kotryna Tursienė – VB Vartotojų aptarnavimo skyriaus vyriausioji bibliotekininkė.

2. Darbuotojų skaičius.

2025 metais VB ir kaimo filialuose dirbo 50 darbuotojų. Iš jų: VB – 26, kaimo bibliotekose – 24. Profesionalūs bibliotekininkai – 41. Iš jų: VB – 17, kaimo bibliotekose – 24.

Profesionalių bibliotekininkų išsilavinimas (skaičius ir proc. nuo visų profesionalių bibliotekininkų skaičiaus).

Su aukštuoju:

- SVB – 21 (51,2 %)
- VB – 13 (76,5 %)
- kaimo bibliotekose – 8 (33,3 %)

Iš jų su bibliotekiniu:

- SVB – 4 (19 %)
- VB – 4 (30,8%)
- kaimo bibliotekose – 0 (0 %)

Su aukštesniuoju:

- SVB – 18 (43,9 %)
- VB – 4 (23,5 %)
- kaimo bibliotekose – 14 (58,3 %)

Iš jų su bibliotekiniu:

- SVB – 5 (27,7 %)
- VB – 3 (75 %)
- kaimo bibliotekose – 2 (14,3 %)

Su kitu:

- SVB – 2 (4,9 %)
- VB – 0 (0 %)
- kaimo bibliotekose – 2 (8,3 %)

3. Darbuotojų profesinės kvalifikacijos kėlimas.

2025 metais VB darbuotojai kvalifikaciją kėlė įvairiuose kursuose, stažuotėse, seminaruose. Skirtingi mokymai vyko tiek nuotoliniu, tiek kontaktiniu būdu. Iš viso kvalifikaciją kėlė 43 darbuotojai, iš jų: 19 VB ir 24 kaimo bibliotekininkai. Kvalifikaciją darbuotojai iš viso kėlė 339 kartus.

Be nuolatinio profesinių žinių tobulinimo, bibliotekininkams vis svarbesnis tampa skaitmeninių įgūdžių ugdymas. Teikiama vis daugiau paslaugų vartotojams naudojantis kompiuteriais, išmaniosiomis technologijomis. Dėl to 2025 m. didelis dėmesys buvo skirtas darbuotojų mokymams ir stažuotėms, padedančioms ugdyti kompetencijas skaitmeninio ir medijų raštingumo, dirbtinio intelekto panaudos srityse. Ne pirmus metus bibliotekoje įgyvendinama LR Kultūros ministerijos kuruojama Medijų ir informacinio raštingumo kompetencijų tobulinimo programa naudinga ne tik bibliotekos vartotojams, bet ir patiems bibliotekininkams: VB specialistai mokymus MIRKT tema veda ne tik gyventojams, bet ir kitiems Molėtų SVB bibliotekininkams, kadangi ši tema reikalauja nuolatinio žinių atnaujinimo.

Turint omenyje, kad didelė dalis bibliotekų komunikacijos vyksta internetinėje erdvėje bei naudojant įvairias vizualines priemones (plakatai, skrajutės, lankstinukai ir kt.), bibliotekos darbuotojai gausiai dalyvavo mokymuose, skirtuose susipažinti su dizaino programa „Canva“. Tai nesudėtinga programa, kurią naudojant patogu sukurti bibliotekų komunikacijai reikalingus, patrauklius ir šiuolaikiškus vizualinius sprendimus. Mokymus kolegoms vedė VB vyr. bibliotekininkė Skaidrė Repečkaitė.

Toliau naudojama Lietuvos nacionalinės bibliotekos kuruojama kvalifikacijos tobulinimo sistema „Kompetencijų biblioteka“. Tai viena iš projekto „Kultūros sektoriaus bendrųjų, vadybinių ir profesinių kompetencijų tobulinimas“ iniciatyvų, orientuotų į kryptingą, tęstiną šiandienos ir ateities iššūkius atliepsiančių kultūros darbuotojų kompetencijų tobulinimą. „Kompetencijų biblioteką“ sudaro trijų tipų kompetencijos: bendrosios, vadybinės ir profesinės. Molėtų SVB darbuotojai aktyviai dalyvavo šioje sistemoje siūlomuose kompetencijų mokymuose – iš viso išklausė 94 mokymus.

Penki viešosios bibliotekos darbuotojai dalyvavo kvalifikacinėse išvykose užsienio šalyse (Graikija, Kroatija, Norvegija, JAV, Ispanija, Čekija), kur stažavosi neformalaus suaugusiųjų švietimo temomis, sėmėsi gerosios patirties. Seminarų metu stažuotėse dalyvavę darbuotojai skaitė pranešimus kolegoms, pristatydami stažuotės tematiką, bibliotekas ir šalį, kurioje lankėsi.

VB specialistai dalyvavo Panevėžio apskrities G. Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos specialistų parengtuose mokymuose bei stažuotėse. Darbuotojai rinkosi ir dalyvavo mokymuose šiomis temomis: „Neformalus suaugusiųjų švietimas bibliotekoje“, „Dirbtinis intelektas: pradžiamokslis“, „Dirbtinio intelekto pritaikymo galimybės edukacinėje bibliotekos veikloje“, „Prenumeruojamos ir atviros prieigos duomenų bazės: viešinimas, panaudojimas, paieška“. 4 kartus stažuotis į pačią PAVB Molėtų SVB darbuotojai vyko šiomis temomis: „Viešinimas ir sklaidos kanalai“, „Klubų suaugusiems veiklų koordinavimas ir organizavimas bibliotekoje“, „Kraštotyros ir kultūros paveldo veiklų organizavimas bibliotekoje“, „Edukacinės veiklos organizavimas vaikų bibliotekoje“.

Pastaraisiais metais PAVB organizuoja regionines darbo grupes, kuriose kiekvieną regiono biblioteką atstovauja tam tikri savivaldybių bibliotekų specialistai. Molėtų VB turi savo atstovus visose iš darbo grupių. 2025 m. periodiškai vyko šių darbo grupių susitikimai (dažniausiai nuotoliniai), kurių metu skirtingų bibliotekų specialistai dalinosi patirtimi, uždavinėjo klausimus, aptarinėjo aktualijas, mokėsi naujovių ir pan. PAVB iniciatyva veikia šios darbo grupės: Metodininkų, Komunikacijos, Informacinių išteklių organizavimo, TBA organizavimo, Vaikų ir jaunimo kultūrinės edukacijos ir pasakotojų, Skaitmeninimo, Duomenų bazių administratorių, Krašto kultūros paveldo sklaidos, „Biblioteka visiems“ koordinatorių, Skaitymo skatinimo iniciatyvos „Vasara su knyga“, Medijų ir informacinio raštingumo.

Bibliotekos specialistai dalyvavo ir Nacionalinės bibliotekos organizuotuose mokymuose temomis „Dirbtinio intelekto mokymai su Tomu Labašausku“ „Istorijų pasakojimas (storytelling)“, „LIBIS komplektavimo posistemis“.

Ne pirmus metus Molėtų VB priima savanorius, dalyvaujančius Jaunimo savanoriškos tarnybos programoje ir bibliotekoje atliekančius 6 mėnesių savanorystę. Bibliotekos savanorių kuratorė S. Repečkaitė dalyvavo mokymuose, skirtuose savanorius priimančių organizacijų savanorių kuratoriams.

Šiais metais bibliotekininkai aktyviai dalyvavo mobilizacijos mokyklos e. platformos mokymuose, išklausė Mobilizacijos ir pilietinio pasipriešinimo mokymų programą ir gavo pažymėjimus.

Direktorė N. Stančikienė dalyvavo dvejuose Panevėžio teritorinės bibliotekų tarybos išplėstiniuose posėdžiuose.

Utenos A. ir M. Miškinių viešojoje bibliotekoje vyko Lietuvos bibliotekininkų draugijos (LBD) skyrių pirmininkų susitikimas. Molėtų r. sav. viešosios bibliotekos LBD skyrių atstovavo vyr. bibliotekininkė Skaidrė Repečkaitė.

Darbuotojai, dalyvavę įvairiuose forumuose, konferencijose ir seminaruose, išklaustyta informaciją darbuotojų pasitarimų metu perteikė kolegoms.

4. Bibliotekininkų įvertinimas.

2025 metais Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja Janina Vyšniauskienė tapo Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos paskelbto nominacijų konkurso „Ad Astra“ laureate. Ji įvertinta Panevėžio regiono savivaldybių viešųjų bibliotekų kategorijoje už profesionalų, ilgametį ir inovatyvų darbą su skaitytojais bei švietimo iniciatyvas. Apdovanojimas – simbolinis „Ad Astra“ ženklelis ir diplomai – laureatei buvo įteikti iškilmingos ceremonijos Panevėžio apskrities viešojoje bibliotekoje metu.

Viešajai bibliotekai, dalyvaujant įvairiuose konkursuose, projektuose, gautos padėkos: iš PAVB už aktyvų dalyvavimą skaitymo skatinimo akcijoje „Vasara su knyga“, iš LBD už aktyvų dalyvavimą knygų dovanojimo akcijoje „Bibliotekos knygų Kalėdos“, iš asociacijos „Langas į ateitį“ už aktyvų įsitraukimą į Saugesnio interneto savaitės edukacines veiklas ir pastangas kurti geresnį internetą visiems bei padėką už aktyvų įsitraukimą į Skaitmeninių savaitių 2025 veiklas, iš Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje vertinti už dalyvavimą pilietinėje iniciatyvoje „Pergalės šviesa“.

11. MATERIALINĖ BAZĖ

1. Patalpų būklė.

2025 metais visos SVB tinklo bibliotekos dirbo patenkinamos būklės patalpose. Einamieji remontai atlikti Levaniškių, Bijutiškio, Dapkūniškių bibliotekų patalpose. Atnaujinta viešosios bibliotekos konferencijų salės vaizdo ir įgarsinimo įranga. Atnaujinta viešosios bibliotekos patalpų reklama: pagaminti nauji užrašai, stendai, informacinės nuorodos aktualios bibliotekos lankytojams.

Žiemos sezono metu buvo šildomos visos kaimo bibliotekos, iš jų Sidabrinių, Skudutiškio ir Žalvarių bibliotekos šildomos elektriniais šildytuvais.

Bendras bibliotekų patalpų plotas (m²) iš viso:

- SVB – 2891,
- VB – 910,
- kaimo bibliotekose – 1981.

Bendro bibliotekų ploto tenka 1 gyventojui – 0,178 m².

Iš jų naudingas:

- SVB – 2442,
- VB – 782,
- kaimo bibliotekose – 1660.

12. FINANSAVIMAS

1. Pajamos ir finansavimas.

Gauta lėšų – 902 242 Eur.

Iš jų:

Biudžeto lėšos (steigėjas, valstybė, savivaldybė) – 885 000 Eur.

Iš jų:

Dokumentams įsigyti – 34 812 Eur.

Fizinių ir juridinių asmenų paramos lėšos – 0 Eur.

Uždirbtos lėšos (pajamų įmokos) – 7615 Eur.

Projektinio finansavimo lėšos – 8550 Eur.

Kitos pajamos – 1077 Eur.

2. Išlaidos.

Išlaidų iš viso – 902 242 Eur.

Iš jų:

Darbo užmokesčiui ir socialiniam draudimui – 757 100 Eur.

Dokumentams įsigyti – 34 812 Eur.

Bibliotekos nekilnojamam turtui išlaikyti – 0 Eur.

Automatizacijai, kompiuterinei programinei įrangai, jos palaikymui – 2502 Eur.

Kitos išlaidos – 107 828 Eur.

IŠVADOS

2025 metais Molėtų viešoji biblioteka nuosekliai stiprino savo, kaip modernios, bendruomenei atviros ir inovatyvios institucijos, vaidmenį. Įgyvendintos veiklos parodė gebėjimą derinti tradicines bibliotekines funkcijas su šiuolaikiniais vartotojų poreikiais, ypač akcentuojant skaitmeninių kompetencijų, medijų ir informacinio raštingumo ugdymą. Svarbu pabrėžti, kad biblioteka ne tik reagavo į technologinius pokyčius, bet ir aktyviai juos integravo į savo paslaugas, taip didindama jų aktualumą ir prieinamumą įvairioms gyventojų grupėms.

Didelis dėmesys buvo skiriamas skaitymo skatinimui bei kultūrinės tapatybės stiprinimui, pasitelkiant inovatyvias formas ir įtraukius metodus. Sėkmingai plėtotas bendradarbiavimas su vietos švietimo, kultūros ir nevyriausybinėmis organizacijomis leido kurti prasmingas partnerystes ir užtikrinti veiklų tęstinumą. Bibliotekos organizuojamų renginių kokybė išliko aukšta, o jų įvairovė prisidėjo prie aktyvaus bendruomenės įsitraukimo ir teigiamo įstaigos įvaizdžio formavimo.

Reikšmingu pasiekimu laikytinas stabilus projektinės veiklos finansavimas („Virtuali filosofijos skaitykla“, „Rašytojų rezidencijų programa „Parašyta Molėtų krašte“), leidžiantis ne tik įgyvendinti naujas idėjas, bet ir tęsti jau tradicija tapusias iniciatyvas, kurios stiprina Molėtų krašto kultūrinį išskirtinumą. Tai rodo bibliotekos gebėjimą būti ne tik informacijos sklaidos, bet ir kūrybinės, intelektualinės veiklos centru.

Uždaviniai 2026 metams:

1. Plėtoti inovatyvias paslaugas ir stiprinti gyventojų skaitmenines kompetencijas, ypatingą dėmesį skiriant dirbtinio intelekto, medijų ir informacinio raštingumo ugdymui bei jų praktiniam taikymui kasdienėje veikloje;
2. didinti bendruomenės įsitraukimą ir skaitymo kultūros puoselėjimą, kuriant naujas, įvairioms amžiaus grupėms patrauklias iniciatyvas ir stiprinant partnerystes su įvairiomis organizacijomis ir bibliotekomis;
3. užtikrinti bibliotekos paslaugų ir įvairių formų renginių kokybę.

ATASKAITĄ PARENGĖ:
Skaidrė Repečkaitė
Vyriausioji bibliotekininkė
tel.: 8-383-51695
el. p.: biblioteka@moletai.rvb.lt